Jaargang 114. Woensdag, 15 Augustus 1855. No. 98.

# GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

## Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving aan te besteden:

**Het maken en leggen van eene NIEUWE DRAAIBRUG over het Stads Ter Apeler Kanaal, met aflevering van alle MATERIALEN.**

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen ter lezing liggen ter SECRETARIJ dezer Gemeente; ten KANTORE van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de Stads Veenen en Ter Apel, in de Heerestraat te *Groningen*, en bij den Heer R. REIJNDERS, S.z., Opzigter van de Stads Veenen te *Stads Kanaal*, bij wien tevens nadere inlichtingen en inzage der Teekening zijn te bekomen.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden der Bestekken van Uitbesteding ten behoeve der Gemeente *Groningen*, moeten vóór of uiterlijk op **Zaturdag den 25sten Augustus 1855** aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Maandag den 27sten Augustus 1855**, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 13 Augustus 1855.

*Burgemeester en Wethouders:* A. OUDEMAN.
*De Secretaris:* HORA SICCAMA.

## VERKOOP VAN TURF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat door Mr. **J. L. TRIP**, Rentmeester van de Stads Veenen en Ter Apel, onder hunne nadere goedkeuring, ten overstaan van Mr. **J. S. G. KONING**, Notaris te *Wedde*, op ZATURDAG den 25sten Augustus 1855, ten Huize van den Logementhouder **R. G. KOOPS**, te *Nieuwe Pekela*, des voormiddags **precies te 10 uur**, publiek zal worden verkocht: de **STADS VIERDE TURF**, welke dit jaar te *Pekela* is gegraven, en wel in **zes** perceelen.

Zullende de Voorwaarden van Verkoop vier dagen bevorens, ten Huize van genoemden Logementhouder, ter lezing voorliggen.

GRONINGEN, 11 Augustus 1855.

*Burgemeester en Wethouders:* A. OUDEMAN.
*De Secretaris:* HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, gezien art. 78 van het Reglement van Politie, hebben besloten te bepalen, dat binnen **acht dagen na heden** door de Ingezetenen, die zulks aangaat, de **WANDEN** tusschen de **HUIZEN** in deze Gemeente zullen moeten worden **GESCHOOND**.

GRONINGEN, 13 Augustus 1855.

*Burgemeester en Wethouders:* A. OUDEMAN.
*De Secretaris:* HORA SICCAMA.

## NIEUWSTIJDINGEN.

### NOORD-AMERIKA.

De agitatie in de Vereenigde Staten, wegens het verbod tot verkoop van sterken drank, houdt aan. Te New-York blijft men openlijk voortgaan met den verkoop van sterken drank, en alle vervolgingen tegen herbergiers en slijters, die ingesteld waren, had men moeten laten varen, omdat de jury het niet eens kon worden over de toepassing der nieuwe bepalingen. Men verzekerde dat de gouverneur *Clark* zich tot den heer *Ogden Hoffmann*, procureur-generaal des staats, heeft gewend, ten einde van dezen een officiëel gevoelen nopens de wet te vernemen. Deze moet daarop door eene memorie geantwoord hebben, waarin hij het inconstitutionele der wet doet uitkomen, zoodat, nadat de mayor van New-York, de vertegenwoordiger van het administrative gezag, reeds hare onhoudbaarheid heeft aan den dag gelegd, dit thans evenzeer geschied is door een lid der hoogste regterlijke magt. Ondertusschen verliezen de voorstanders der wet geenszins den moed, en zij hebben reeds eene bijeenkomst bepaald te Mira op den 27sten September, waarin zij zich zullen verstaan over de kandidaten, die bij de aanstaande verkiezingen in aanmerking zullen komen, en die, zoo als wel te denken is, allen ijverige aanhangers der verbodswet moeten zijn.

— De bekende Amerikaansche ondernemer van publieke vermakelijkheden *Barnum* te New-York, heeft een concours uitgeschreven, niet ten behoeve van dezulken die uitmunten in eenigen tak van wetenschap of kunst, maar — voor de vrouwen die uitmunten in schoonheid. Hij heeft te dien einde verschillende premiën uitgeschreven, welke gezamenlijk meer bedragen dan 5000 dollars, waaronder er eene is van 1000, eene van 300, eene van 250, eene van 200, eene van 150, zes van 100, negentig van 20 en honderd van 10 dollars.

De wijze hoe zulks plaats heeft, bestaat hierin: Hij zal overal in de Unie de schoone vrouwen uitnoodigen daguerreotypen, met of zonder hare namen, in te zenden uiterlijk tot den 15den October e.k., als wanneer alle portretten die ingekomen zijn, in het Amerikaansche museum tentoongesteld zullen worden of in eenige andere daartoe geschikte localiteit. Zij, die deze vreemdsoortige tentoonstelling bezoeken, zullen bij wijze van ballotage beslissen, wie de meeste aanspraak hebben op de uitgeloofde premiën.

De vrouwen die de 10 hoogste premiën verworven hebben, zullen in het *World's Book of Beauty* in keurigen steendruk verschijnen, terwijl ieder dezer tien vrouwen, die zulks mogt verlangen, door den voornaamsten portretteur van New-York naar het leven zal worden afgebeeld.

De ingezonden daguerreotypen zullen na afloop der tentoonstelling aan de eigenaressen worden teruggezonden.

— Sedert het begin van dit jaar zijn ruim 1700 Duitschers uit Amerika teruggekeerd. Zij melden dat nog vele Duitschers hun voorbeeld zouden volgen, doch dat hun de middelen daartoe ontbreken.

— Sedert de landengte van Panama een' spoorweg bezit, en sedert de ontdekking der goudmijnen in Californië en Australië het vervoer van reizigers over die landengte aanzienlijk heeft doen vermeerderen, is Panama zoo zeer toegenomen, dat het een' nieuwen staat heeft kunnen constitueren op den grondslag van vertegenwoordiging, welke staat Panama is genoemd. De eerste wetgevende vergadering werd den 9den Julij geopend.

— Volgens een weekblad, dat in den staat der Mormonen verschijnt, en hetwelk openlijk de polygamie predikt, blijkt, dat van November 1854 tot April 1855 het aantal landverhuizers, die van Liverpool over New-York naar het Zoutmeer vertrokken zijn, niet minder dan 3626 bedraagt, waaronder 2231 Engelschen en 401 Schotten. De Scandinavische missien bragten in datzelfde tijdsverloop 583 volgelingen naar dien staat. Vóór 25 jaren stichtte de „profeet" *Joseph Smith* de Mormoonsche kerk met zes leden, en thans telt zij reeds op haar grondgebied 3 presidenten, 7 apostels, 715 hoogepriesters, 944 oudsten, 514 priesters, 471 onderwijzers, 227 diakens en 489 zendelingen in het buitenland.

### RUSLAND. — TURKIJE.

„Geen nieuws" zegt nu weder prins *Gortschakoff* in eene depêche den 10den 's avonds uit Sebastopol afgezonden. „Geen nieuws" blijft het kort uittreksel uit al de berigten, die telegraaf en stoomboot ons aanbrengen uit de Krim, het kleine strookje gronds, dat de belangstelling van geheel Europa trekt.

Dat die belangstelling het meeste is opgewekt onder de Russen zelven, tot wier grondgebied dat gewigtige schiereiland met zijne geduchte vesting behoort, is natuurlijk. „Sebastopol — zoo wordt in een Russisch blad gezegd — is thans het onderwerp der gesprekken in geheel Rusland, tot zelfs in de verafgelegene dorpen der Siberische kolonisten. In de hoogere kringen ontveinst men zich niet, dat de zuidzijde op den duur tegen de belegeringswerken der bondgenooten niet te houden zal zijn, met welke gaande weg de grond als onder de voeten der heldhaftige bezetting wordt weggegraven. Intusschen is al wat verbreid is van het stremmen der gemeenschap met den noordelijken oever, van ziekten onder de bezetting, van gebrek aan leeftogt, onwaar, en wordt dit in brieven van daar van den 22sten Julij bepaald tegengesproken. (Men wil zelfs dat de Russen in geval zij tot den terugtogt mogten genoodzaakt worden, besloten hebben eene brug te leggen over de baai van Sebastopol, tusschen de forten *Paul* en *Nicolaas*, ten einde de gemeenschap tusschen het noorder en zuider deel der vesting te verzekeren.) In de noordelijke forten is voorraad voor een geheel jaar voor 300,000 man. Terwijl, volgens overloopers, de cholera in het leger der bondgenooten heerscht, is deze ziekte in de vesting geenszins als besmettelijk waargenomen. De bezetting van Sebastopol wordt steeds op 60- a 65,000 man begroot.

„Desniettegenstaande wordt de positie der belegerden, van bastion 1 tot en met 5, op den duur onhoudbaar geacht. Het zal echter veel bloed en meer dan één stormloop kosten, voor dat men door de verdedigers zal zijn henen gebroken. Deze hebben zich geheel aan de verdediging toegewijd; wachten met bedaardheid tot de beurt aan hen komt, en houden zich dikwerf, onder een geweldig vuur des vijands, rustig bezig met kaart- en dobbelsteenen-spel. Of het den bondgenooten zal gelukken, om zich door dezen levenden muur henen te slaan, of dat zij voor de opofferingen, welke dit zoude moeten kosten, terug zullen deinzen, is eene vraag, die moeijelijk kan worden beantwoord."

Niet lang evenwel kan het antwoord op die vraag meer uitblijven. Alles is tot den aanval gereed; reeds is het korps aangewezen, dat storm zal loopen en wordt dit nog dagelijks geoefend in de behandeling van stormladders en schanskorven en in al datgene wat bij den aanval moet worden verrigt. — Tot zoolang blijven de tijdingen van het oorlogstooneel van ondergeschikt belang.

Het eerste dan, wat wij voor heden daarvan hebben mede te deelen betreft den gezondheidstoestand der troepen. De berigten daarover luiden zeer ongunstig. In de week van den 23sten tot den 30sten Julij werden 900 zieken uit de Krim naar Konstantinopel gezonden, alwaar reeds 13,000 zieken liggen. Bovendien bevatten de ambulances in de Krim 5000 lijders. Het 13de reg. van linie, dat eerst sedert twee maanden te Kamiesch ligt en nog aan geen gevecht heeft deelgenomen, heeft alleen 800 man, waaronder 10 officieren, verloren. De scheurbuik heerscht ook thans zeer hevig in de Krim en deze plaag eischt de meeste offers. — Zoo dwaalt de doodsengel steeds rond onder die ongelukkige strijders, om nu met behulp der hitte diegene te treffen, welke aan het gebrek en de ellende van den winter waren ontkomen of door het vijandelijke lood waren gespaard. En wanneer nog zal hij zijnen verdelgenden togt afbreken?.... Die tijd is nog verre. Een enkel feit, nu in een brief medegedeeld toont dit ten duidelijkste aan, dit namelijk, dat in het hoofdkwartier voor Sebastopol een steenen huis van twee verdiepingen is gebouwd, voor den generaal *Pélissier* bestemd, die met het oprigten van dat huis heeft willen te kennen geven, dat er geen plan bestond om het beleg vooreerst op te breken.

In een artikel houdende beklag over de weinige vorderingen van het beleg in de Krim, zijnde er weder bijna eene parlements-zitting verstreken zonder dat Sebastopol genomen is, vraagt de *Times:* „Wat ontbreekt er dan?" en antwoordt: „Men moet bekennen dat één ding ontbreekt, — dat is, het éénhoofdige dat des vijands ziel vormt. Wij maken vier natiën uit, en ofschoon twee daarvan zich vergenoegen met een' ondergeschikten rang in het plan der krijgsbewegingen, en hoewel de twee hoofdwerkers in de beste verstandhouding verkeeren, is echter het blote feit, dat zij verschillende punten van aanval bezetten, eene oorzaak van zwakte. Wij zouden ons veel meer op ons gemak gevoelen, indien een uitstekend ingenieur, van het Engelsche of Fransche leger, de verzekering kon geven dat het tegenwoordige plan van beleg juist zoo is alsof er één leger onder één hoofd ware. Er was gebrek aan zamenwerking op den ongelukkigen 18den Junij, en door sommigen wordt thans beweerd, dat het aangenomen stelsel van op twee verschillende punten aan te vallen, den goeden uitslag van beide zijden tegenwerkt."

De Russische keizerlijke garde is, naar men nu zegt, nog niet op het tooneel des oorlogs aangekomen; de officieren, die men onder de dooden heeft gevonden, in de uniform van dat korps gekleed, bij een' uitval van het garnizoen van Sebastopol, waren officieren, die reeds sedert geruimen tijd bij het leger in de Krim waren toegevoegd.

De telegrafische linie tusschen Petersburg en Sebastopol is thans voltooid, en sedert eenigen tijd neemt men in de hoofdstad ook bijzondere depêches voor Sebastopol aan. Petersburg en Parijs zullen dus met elkander kunnen wedijveren, wie het eerst de tijdingen uit de Krim ter kennis van het nieuwsgierige Europa kan brengen.

Van de grenzen van Azië meldt men, dat de Russische troepen, die voor omtrent 2 maanden Anapa verlaten hebben, den Kuban weder zijn overgetrokken en niet kunnen afgesneden worden. Anapa is door de verbondenen vernield. *Sefer*-pacha organiseerde eene Circassische militie; maar *Schamyl*, op wien men gesteund heeft, bleef steeds in het gebergte en maakte geene afleiding, gelijk men verwachtte.

Een brief uit Trebizonde van den 24sten Julij meldt dat den 17den de Russen, nog bij Kars gelegerd, naar het schijnt besloten zijn die vesting niet aan te vallen, maar haar te dwingen zich over te geven, doordien zij haar allen toevoer van levensmiddelen afsnijden. Zij meenen te weten dat de bezetting slechts voor eene maand geproviandeerd is.

Van Turkijes grondgebied in Europa zijn bovendien nog eenige niet onbelangwekkende berigten mede te deelen. In de eerste plaats wordt de scheepvaart door de Sulinamonden thans ten eenemale gestremd door rooversbenden, die zich van alle de schepen meester maken, welke daar den doortogt beproeven; men hoopt, dat men er spoedig in zal kunnen slagen, om al die zeeschuimers uiteen te drijven. — In de tweede plaats zijn nieuwe verwikkelingen gerezen in de Donau-vorstendommen, tusschen de bevelhebbers der Turksche troepen en die van het Oostenrijksche bezettings leger. De Oostenrijkers verkiezen namelijk voorkennis te erlangen van alle de bewegingen der Turksche troepen, en de Turken weigeren dit. De spanning is zeer groot en niet minder onder het volk, dat zich alles behalve vrijwillig onder de Oostenrijksche bezetting kromt. — Ten derden wordt uit Griekenland gemeld, dat de toestand aldaar bij voortduring betreurenswaardig blijft. Het kabinet is niet bij magte de orde te herstellen, die door de kuiperijen van Rusland bij voortduring in een' twijfelachtigen staat wordt gehouden. De hofpartij, die voornamelijk door den vreemden invloed wordt bewerkt, heeft het vooral geladen op den minister van oorlog, doch deze, die de ondersteuning van Frankrijk geniet, is de man niet om zich uit het veld te laten slaan. — Hieromtrent wordt van den 4den dezer nog medegedeeld, dat de Koning er in was blijven volharden, om den minister van oorlog te doen vervangen, en dat het geheele kabinet dientengevolge zijn ontslag had aangenomen. Of dit gemeenschappelijk ontslag aangenomen is, weet men nog niet. De zaak wordt daardoor ernstig, doordien de Koning den generaal *Botzaris* tot minister van oorlog benoemen wil, een diplomaat, die pas kort geleden teruggekeerd is van eene beleefdheidszending bij het hof van Petersburg. In die omstandigheden spreekt het van zelf, dat de Westersche mogendheden den tegenwoordigen minister van oorlog met alle magt ondersteunen, en dat gevolgelijk zijne aftreding wel eens tot eene openlijke vredebreuk met Griekenland zou kunnen leiden.

Wat eindelijk de tijdingen uit de hoofdstad zelve betreft, stippen wij hier aan, dat het huis *Rothschild* er in toegestemd heeft eene leening met de Porte te sluiten, ten bedrage van tien millioen, rentende 6 pCt.; dat de hervormingsgezinde ministers den Divan willen zuiveren en diegenen hunner ambtgenooten er uit verwijderen, welke tegen de hervormingen gezind zijn; dat de bashi-boujoucks nog steeds het platteland plunderen en de omliggende dorpen verwoesten; dat onder het te Konstantinopel vereenigde Engelsch-Turksche legioen zich veel desertie begint te openbaren, weshalve het naar Schumla zal gezonden worden.

Het bevestigt zich dat Sweaborg zal worden aangetast. De vloot der geallieerden verzamelde zich den 7den, en men zeide, dat die vesting den volgenden dag zou worden gebombardeerd.

De depêche, als zoude Reval door de vereenigde vloten gebombardeerd zijn, is tot dusverre niet bevestigd. Men meent dat berigt dus als onjuist te mogen beschouwen.

Ofschoon het niet te ontkennen valt, dat de blokkade der Zwarte en Oostzeeën aan enkele handelaren en landeigenaren schade doet, wordt Russischer zijde beweerd, dat men niet gelooven moet, wat hieromtrent wel door sommigen gezegd wordt. Rusland heeft buiten de genoemde zeeën zoo uitgebreide grenzen, waarlangs het naar welgevallen kan in- en uitvoeren, het heeft daarbij zulk eene uitgestrektheid en zoo verschillend klimaat, dat het bijna alle grondmaterialen zelf oplevert, terwijl de nijverheid door de fabrijken ruimschoots voorziet in de artikelen van weelde. Wel is het leven aan de zeeplaatsen door de blokkade veel duurder geworden, maar die duurte is verre van algemeen. In tegendeel, koren, hout, hennep is zeer laag in prijs, omdat de uitvoer belemmerd wordt. De landbouwers lijden daardoor wel eenige schade, maar de regering kan goedkoop in de behoeften van het leger voorzien. En de schade is niet zoo groot of de adel, dat zijn de eigenaars der groote fabrijken en de landeigenaren, hebben 250,000 man militie ter verdediging van het vaderland geleverd, zonder dat de Staat een' enkelen penning heeft behoeven uit te geven voor kleeding, wapenen of krijgstoerusting. Zoolang de eerste stand des rijks nog zulke uitgaven kan doen, zonder dat dit hem schaadt, toont Rusland hulpbronnen te bezitten, die nog meer van innerlijke krachten getuigen, dan goed geslaagde leeningen, maar vooral meer dan dat men in alle hoeken van Europa troepen tegen hooge prijzen moet gaan zoeken.

— Den 3den was het te Petersburg een groote feestdag. Op dien eersten geboortedag, welken de regerende Keizerin viert, hebben ook de dagbladen hunne zwarte randen afgelegd. Langzamerhand verdwijnt ook het rouwfloers uit het leger, waar nog onlangs epauletten en standaarden daarmede bedekt waren.

— Een Weener dagblad deelt nadere bijzonderheden mede omtrent het antwoord der hoven van Parijs en Londen op de jongste depêche van Oostenrijk, waarin dit zijne stelling na de laatste besluiten van den Bondsdag ontwikkeld had. Dit antwoord zou, volgens dat blad, niet in alle opzigten met de verwachtingen van het Weener kabinet overeengestemd hebben. Wel behelst het eene vleijende erkenning der pogingen van Oostenrijk tot herstelling des vredes en der eensgezindheid, maar tevens ook het vast besluit der Westersche mogendheden om hare billijke eischen betrekkelijk de beperking der Russische zeemagt in de Zwarte zee met geweld van wapenen door te zetten, nu Rusland door het afbreken der Weener conferentie, waarvan het alleen de schuld draagt, alle vreedzaam vergelijk onmogelijk heeft gemaakt. De Westersche mogendheden zouden nogtans gezind zijn den wensch van het Oostenrijksche kabinet in te willigen en de vier waarborgpunten, als uitgangspunt, zoo als het Russische kabinet die eenmaal zelf genoemd heeft, voor toekomstige vredesonderhandelingen te behouden. Tevens spreken zij de overtuiging uit dat Oostenrijk, door de jongste verklaring der Bondsvergadering gerugsteund, het Decemberverdrag ook verder getrouw zal blijven.

— Het dagblad *le Nord* bevat een uitvoerig artikel, om aan te toonen, dat de oorlog der Westersche mogendheden tegen Rusland, tot dusver geen ander resultaat gehad heeft, dan om de kracht en magt van Rusland duidelijker te doen uitkomen, terwijl vroeger de gevoelens daaromtrent uiteen liepen. Overigens uit ook dit artikel wederom eenen geest van verbittering tegen Engeland, en zekere strekking om Frankrijk te sparen, daarin onder anderen doorstralende, dat in het artikel beweerd wordt, dat in tegenstelling met Engeland, hetwelk tot dusver in dezen oorlog slechts schande zonder voordeel voor het oogenblik en onberekenbare gevaren voor de toekomst geoogst heeft, Frankrijk ten minste met waardigheid zijn' krijgsroem van het verleden opgehouden heeft. Voorts wordt daarin gezegd, dat Frankrijk zich niet heeft willen vernederen, om zijne soldaten en matrozen te doen deelnemen aan het bedrijf van zeeschuimers en inbrekers, die door moord en brandstichting de handelsbeschaving willen inwijden; eene rol, welke evenmin aan Frankrijk als aan Engeland paste, maar welke Frankrijk alleen heeft geweigerd te vervullen.

### ITALIE.

De *Armonia* van Turijn heeft inschrijvingen geopend om die geestelijken schadeloos te stellen, welke weigeren, de hun ten gevolge van de opheffing der kloosters door de regering verleende bezoldiging aan te nemen. De bisschop van Cuneo riep den 30sten Junij de geestelijken van zijn diocees te zamen en verzocht hen die ondersteuning der regering te weigeren, met de belofte, hen uit zijne middelen schadeloos te stellen, waarop zij zich bereid verklaarden, aan zijn verzoek gevolg te geven. Eene dergelijke oppositie schijnt echter niet algemeen te zijn.

Zelfs meldt een brief uit Turijn dat de H. Stoel, op het verzoek der Sardinische bisschoppen, de geestelijkheid heeft gemagtigd om de gelden aan te nemen, welke de regering ter harer beschikking stelt, overeenkomstig de bepalingen van de wet op de opheffing der kloosters. Een dagblad merkt op, dat men in weêrwil van het protesteren tegen deze wet, de voordeelen er van niet versmaadt. De meeste geestelijken hadden ook reeds niet gewacht dat zij deze magtiging ontvingen, om deze hun toegestane gelden aan te nemen.

Op het eiland Sardinië hebben eenige ongeregeldheden plaats gehad, en wel ten gevolge van de versterkingen, welke men van daar naar de Krim wilde zenden; de rekruten moeten geweigerd hebben te vertrekken.

Volgens een schrijven uit Genua, heeft de Oostenrijksche regering bedenkingen geopperd tegen de magtiging, die Piëmont aan Engeland heeft verleend, om te Novara een vreemden-legioen te mogen oprigten. Men weet dat het kabinet van Turijn zich daarom niet heeft bekommerd. Van hare zijde concentreert de Oostenrijksche regering eenige troepen langs het Tessinsche grondgebied. Met welke bedoeling, is nog onbekend.

### SPANJE.

De termijn voor de vrijwillige inschrijvingen tot de leening van 230 millioen, is tot den 31sten Aug. verlengd. Die inschrijvingen gaan goed voort.

Regtstreeksche berigten uit Spanje tot den 7den Aug. behelzen niets dan het berigt, dat in Barcelona, Gerona, Lerida en Valencia nog altijd groote gisting heerscht. In laatstgenoemde provincie zijn de onruststokers zelfs zóó ver gegaan van een gedeelte van den in aanleg zijnde spoorweg te vernielen en verscheidene spoorweg-beambten te kwetsen of te dooden. De overheid zelve schijnt met de oproerlingen te heulen, want zij doet niets om zulk een wandalisme te keer te gaan.

In de hoofdstad heeft de cholera een' panischen schrik te weeg gebragt, doch de beangste inwoners weten niet waarheen te vlugten, daar de ziekte overal hare verwoestingen aanrigt. Het Escuriaal alleen is daarvan tot nu toe vrijgebleven; de Koningin schijnt dan ook voornemens aldaar het overige van den zomer door te brengen. H. M. leeft daar zeer stil en gaat weinig uit.

De Spaansche dagbladpers verklaart zich grootendeels tegen het plan van het ministerie om zich aan de Westersche mogendheden aan te sluiten en haar bijstand in den oorlog tegen Rusland aan te bieden. In deze overeenstemming der dagbladpers ziet het orgaan der Madridsche demokraten eene ontzagwekkende uiting der publieke opinie, en op grond derzelve vermaant het de gemeentebesturen om van hun petitieregt gebruik te maken, ten einde het zenden eener Spaansche expeditie naar de Krim tegen te houden.

De jongste berigten uit Madrid melden niets naders omtrent het besluit der Spaansche bewindslieden, bij hetwelk zij zich gereed zouden hebben betoond om zich met de Westersche mogendheden tegen Rusland te vereenigen. Ook ten aanzien van den verderen loop der binnenlandsche aangelegenheden wordt niets naders medegedeeld.

## DUITSCHLAND.

In welonderrigte kringen wordt tegenwoordig veel gesproken van onderhandelingen, welke zouden gevoerd worden tusschen Pruissen en Denemarken, zoo al niet tot geheele opheffing van den Sondtol, dan toch ten minste tot verligting en vermindering van dien tol voor de Pruissische schepen. Pruissen behandelt deze zaak met den grootsten ijver en men rekent er op, dat Denemarken wel in overweging zal nemen, dat de Oostzeehandel bij het goedkooper en spoediger vervoer per spoorweg van en naar de Oostzeehavens tegenover den hoogen Sondtol en de tijdroovende formaliteiten, zich al meer en meer tot het eerste vervoermiddel wendt om den Sond te vermijden.

Zoo als men weet, weigeren de Amerikanen, na April e.k., zijnde het tijdstip waarop het traktaat van koophandel tusschen de Unie en Denemarken afloopt, verder den Sondtol te betalen, en men schijnt te Kopenhage betreffende dit punt beducht te zijn voor botsingen, die wel eens eene ernstige wending zouden kunnen nemen.

Vooral vreest men, dat de Amerikanen, indien het tot een oorlog ter zee tusschen beide landen mogt komen, zich van de eilanden St. Thomas en St. Croix zullen meester maken. De Deensche regering heeft derhalve den admiraal *Mourier* naar Parijs gezonden, ten einde de aandacht des Keizers op deze moeijelijkheden te vestigen en zijne tusschenkomst in te roepen in eene zaak, die anders Denemarken met een oorlog bedreigt.

— De redacteur van het Zweedsche oppositieblad „*het Vaderland*" is van Hamburg naar Londen afgereisd om aan het Engelsche gouvernement 2400 man Zweedsche vrijwilligers aan te bieden, die zich reeds vooraf bij hem hebben laten inschrijven. Hij zal de Alandseilanden tot de verzamelplaats van dit legioen voorslaan.

— Tweehonderd Russische krijgsgevangenen zijn met de Fransche korvet *la Saône* te Kiel aangekomen, om te Libau in Koerland aan wal gezet te worden.

— Uit eene opgaaf der *W. Zeit.* blijkt, dat de cholera te Weenen in den laatsten tijd aanmerkelijk toegenomen is. Van den 28sten Julij tot den 4den Aug. zijn 347 choleragevallen voorgekomen, waarvan 53 hersteld, 123 overleden en 171 in behandeling gebleven zijn. In het geheel zijn sedert het wederuitbreken van de ziekte 847 gevallen voorgekomen.

## GROOT-BRITTANJE.

### LONDEN, 11 Augustus.

In de zitting van het Hoogerhuis op gisteren vestigde de graaf *van Malmesbury* de aandacht der regering op een artikel in *Blackwood's Magazine*, welks schrijver zegt voor de waarheid er van te kunnen instaan, en in welk artikel gezegd wordt, dat de krijgsgevangenen, die de Russen in de Krim maakten, genoodzaakt waren buitengewoon groote afstanden te voet door Rusland af te leggen. Wat, zeide spreker, zoude men wel zeggen, indien men in ons land de Russische krijgsgevangenen liet marscheren van Plymouth of Portsmouth naar de noordelijkste punt van Schotland? Zou men die handelwijze niet zeer veroordeelen, en is het lijden der Engelschen nog niet veel grooter, wanneer men hen in dit saizoen een' afstand van 600 of 700 mijlen door Rusland te voet laat afleggen? Het was, zijns inziens, de pligt der regering, dienaangaande eenig onderzoek te doen, en zoo het berigt bevonden werd met de waarheid overeen te komen, openlijk en ten ernstigste tegen zulk eene wreede handelwijze te protesteren. In den vorigen oorlog had men immers ook geprotesteerd tegen de behandeling der Engelsche krijgsgevangenen door de Franschen, terwijl van zulk een protest buitendien nog meer vroegere voorbeelden aanwezig waren. — Verder had deze zaak op dit oogenblik geen gevolg.

De bill tot wijziging van de wet op den verkoop van bier en sterken drank op Zondag, welke wet eerst sedert het vorige jaar dagteekende, is voor de derde maal gelezen. Men mag dus verwachten, dat de nieuwe bepalingen reeds in de volgende week in werking zullen treden.

In het Lagerhuis vroeg de heer *Bowyer* eenige ophelderingen betreffende het oprigten van een Italiaansch legioen. De spreker nam deze gelegenheid te baat, om te verklaren, dat, naar zijne meening, de toestand van Italië niet zoo slecht is als die voor eenige dagen door lord *John Russell* voorgesteld is; het door Engeland op de Jonische eilanden gevolgde bestuur stak zelfs ongunstig af bij dat in Italië. Verder erkende hij de noodzakelijkheid van strenge politiemaatregelen in den Pauselijken Staat, tot het onderdrukken der geheime genootschappen; hij hield vol, dat geen souverein van Europa meer populair was dan de Paus, en ontkende dat zijne regering zich tegen hervormingen verzette.

Lord *Palmerston* antwoordde, dat het Italiaansche legioen 4000 à 5000 man sterk zal zijn, die, zonder twijfel, goede diensten in den tegenwoordigen oorlog zullen kunnen verrigten, terwijl er geen de minste reden bestond om te duchten, dat, wanneer dit legioen ontbonden zal worden en in Italië terugkeeren, daardoor de rust in dat land zal gestoord worden. Wat nu den toestand van Napels en den Pauselijken Staat betrof, zoo was die niet zoo gunstig als de vorige spreker het wel heeft willen doen voorkomen. In 1832 hadden Engeland, Frankrijk, Rusland en Oostenrijk aan den Paus het nemen van maatregelen aangeraden, die, zoo daaraan gevolg ware gegeven, vele rampen, die Italië thans ondervindt, zouden voorkomen hebben. Het was overigens zeker, dat de zaken niet goed haren gang konden gaan in een land, waar de administratieve en verschillende regterlijke betrekkingen onder contrôle der priesterschap staan. Ten opzigte van Napels voerde hij aan, dat aldaar personen, op het bloote aangeven eener geheime politie, gearresteerd waren.

— In plaats van sir *Benj. Hall*, welke onlangs tot minister voor de openbare werken benoemd is, is sir *W. Cowper*, thans onder-secretaris bij het departement van binnenl. zaken en schoonzoon van lord *Palmerston*, benoemd tot president van het bestuur der zaken, die den algemeenen gezondheidstoestand betreffen.

— De regering heeft thans groote bestellingen van kleedingstukken voor het leger in de Krim gedaan. Vóór den 1sten September moeten reeds gereed zijn: 45,000 paletots, met konijnenvel gevoerd, 45 000 dito pantalons en 45,000 gevoerde vesten. Buitendien moeten nog gereed zijn: 50,000 paletots, 50,000 ondoordringbare hoofdkappen, en 60,000 paar oosenlederen laarzen, die voor de sneeuw ondoordringbaar zijn.

— Gisteren zijn te Southampton 1000 man van het Duitsche legioen naar de Krim scheep gegaan. Het is de eerste bezending van het vreemden legioen.

— De daguerreotype heeft eene nieuwe toepassing erlangd. De kommandant van een korps militie in een onzer distrikten heeft alle rekruten laten daguerreotyperen, ten einde zij gemakkelijk door de politie kunnen opgespoord worden, wanneer zij wegloopen, iets, waartoe in den laatsten tijd veel neiging bij dat korps bestaan heeft.

— De Koning van Conchinchina heeft een nieuw vervolgingsedict tegen de Christenen uitgevaardigd. De mandarijnen en mindere onderdanen, die Christen geworden zijn, zullen binnen een' zekeren tijd het kruis moeten vertreden en hun geloof verzaken; zoo niet, dan wacht hen eene zware straf. De Europesche missionarissen, de inlandsche priesters en de leerlingen der Europesche missionarissen zullen onthoofd en hunne ligchamen, na drie dagen ten toon gesteld te zijn, in zee geworpen worden; de leerlingen der inlandsche priesters zal men naar verre eilanden verbannen. Er is eene som gelds uitgeloofd voor degenen, die deze Christenen zullen uitleveren. De kerken en huizen der Christenen zullen aan de vlammen worden prijs gegeven, en de zwaarste straffen zijn vastgesteld tegen de beambten, die de uitvoering van dit edict niet handhaven.

*Van den 13den.* Heden is te Osborne een geheime raad gehouden ter goedkeuring van de rede, uit te spreken bij de prorogatie van het Parlement, welke op morgen bepaald is.

De Koningin zal Donderdag van Osborne naar Parijs vertrekken, waar zij Zaturdag zal aankomen. H. M. wordt den 21sten terug verwacht.

— In Canada wordt een vreemdenlegioen van 2800 man aangeworven, waarover de hertog *van Cambridge* bevel zal voeren.

## FRANKRIJK.

### PARIJS, 11 Augustus.

De Napoleonsdag zal op de volgende wijze gevierd worden: Den 14den zal men overgaan tot de uitdeeling van de 100,000 fr., aan de behoeftigen toegekend. Des avonds heeft op het stadshuis, in de troonzaal, een diner van 200 couverts plaats, waaraan de leden van den gemeenteraad zullen deelnemen. Den 15den, te 11 uur des voormiddags, zal een *Te Deum* in al de kerken worden gezongen; te 2 uur beginnen de kostelooze volksfeesten en daarna de voorstellingen der beide schouwburgen, de een opgerigt op de esplanade der invaliden, de ander aan de barrière du Trône.

De feesten, op den 22sten of 23sten Augustus op het stadshuis te geven ter eere van Koningin *Victoria*, worden met de meeste zorg voorbereid door den prefect der Seine en de geëmploijeerden van het keizerlijke huis.

— Het proces in zake van de eenigen tijd geleden op den spoorweg in de nabijheid van Rijssel gevonden helsche machine, is afgeloopen. Drie der daarin betrokken personen, zijnde de beide *Jacquin* en *Vandamme*, zijn niet voor den regter verschenen en bij verstek veroordeeld. Drie anderen, met name *Dussart*, *Cordelier* en *Desrummez*, zijn vrijgesteld. Een persoon, *d'Hennin* genaamd, is veroordeeld tot levenslangen dwangarbeid, en een ander, *Desquiens*, tot gevangenisstraf.

— Het schijnt dat het gouvernement niet zonder bekommering is nopens den toestand harer Afrikaansche bezittingen. Men zou sedert eenigen tijd, vooral in de provincie Constantine, zekere voorteekenen bemerkt hebben, waarin zij, die in die streken den oorlog hebben gevoerd, de voorboden van een aanstaanden opstand meenen te ontwaren. Ook denkt men, dat deze beweging wel in verband zou kunnen staan met die van Egypte en Tripoli. De gouverneur-generaal van Algerië heeft zich, zegt men, daaromtrent in weinig geruststellende bewoordingen uitgedrukt, en vraagt versterkingen.

Volgens de berekening van een Algerijnsch dagblad, overgenomen door den *Constitutionnel*, heeft Algerie in het vorige jaar 1,700,000 hectoliters graan uitgevoerd. In 1850 bedroeg die uitvoer nog slechts 19,724 hectoliters.

— Bij gemis aan politiek nieuws, willen wij onze lezers bekend maken met een onlangs verschenen merkwaardig boekje. Men zal zich zonder twijfel den ongelukkigen *Lesnier* nog wel herinneren, die zeven jaren op de galeijen heeft doorgebragt, onschuldig van moord veroordeeld. In een werkje, getiteld *Causes Célèbres*, komt het leven van *Lesnier* voor, door hem zelven beschreven. Ziehier hoe hij zijn lijden verhaalt:

»Ik was onderwijzer in de gemeente Fieu (kanton van Coutras) geworden. In 1847, omstreeks Mei of Julij nam ik, onder den titel van lijfrente, een stuk land en een klein huisje in mijn bezit, behoorende aan een' zeventigjarigen grijsaard met name *Gay*. In de daaropvolgende maand November werd deze man vermoord en zijn huis in brand gestoken. De eerste navorschingen van het geregt leidden tot niets; maar de dader of daders van deze misdaden deden de beschuldiging tegen mij keeren en in de maand December 1847 werd ik in de gevangenis van Libourne gebragt met mijnen vader, dien men als medepligtige beschouwde, beschuldigd van deze dubbele misdaad.

»Den 30sten Junij 1848 verschenen wij voor het hof van assises der Gironde. Daar deden zich de grootste en schandelijkste leugens, de lafste en laaghartigste aantijgingen voor. Den 2den Julij werd mijn vader vrijgesproken en ik tot *levensdurenden dwangarbeid* veroordeeld. De slag was zoo vreeselijk, dat ik hem niet gevoelde. Een of twee tranen ontsnapten mijne oogen. Mijn vader sprak tot mij deze eenige woorden: «Ga, mijn zoon.... er blijft u een vader!...." De deuren der gevangenis sloten zich achter mij; het was twee uur 's nachts. Ik legde mij te rusten en sliep zachtjes in; maar bij mijn ontwaken, welke droefheid! Gedurende eenige dagen ging ik van de diepste neêrslagtigheid tot de dolzinnigste woede over; ik werd zinneloos..... Mijn vader kwam mij bezoeken; hem te zien deed mij goed. Hij beloofde mij, dat, zoo lang hem een druppel bloed in de aderen bleef, hij niet rusten zoude voor en aleer hij de moordenaars van *Gay* had ontdekt. God weet of hij woord heeft gehouden!

„Vergete ik hier den naam niet van den man, die misschien alleen mijne onschuld niet heeft betwijfeld, en die, schoon het hem niet mogt gelukken, de overtuiging, die hem bezielde, in het hart der regters te doen overgaan, toch mijn hoofd aan het schavot heeft ontrukt — mijn verdediger *Aurelien Gergerès*, advokaat bij het hof van Bordeaux.

Den 26sten Januarij 1849 vertrok ik naar de galeijen van Rochefort. Daar wachtte mij een nieuw en vreeselijk schouwspel. Inderdaad, wat is een kerker bij eene galei vergeleken! Men ontkleedde mij en trok mij het schandkleed aan, en smeedde mij vervolgens in de ijzers; droevig werk, waarvan hier de uitlegging volgt: men doet den veroordeelde op eene houten bank liggen, waarachter een aambeeld staat. Op dit aambeeld legt men zijn been; boven de enkels doet men een' ijzeren ring, dien men koud omklinkt met twee ijzeren bollen; door den ring doet men eene keten die negen schakels heeft: zij is bijna anderhalf meter lang; het geheel weegt twee kilo's 500 grammen. Gedurende dit werk houdt men u stevig vast, want de minste beweging zou u het been doen breken.

Deze ijzers mogen den gevangene niet meer verlaten zoo lang hij op de galei verblijft. God! wat heb ik niet uitgestaan bij deze smeding, die tien minuten duurde! Hoe ging mij elke hamerslag door het hart! Er werd mij eene deken en eene plaats op een veldbed gegeven; het was er mede gedaan, ik was galeiboef, en zulks voor altijd. Men maakte de laatste schakel mijner keten aan een' ijzeren ring van het veldbed vast, en mijne geheele vrijheid, de grond, die mij voor vaderland werd gegeven, was anderhalf meter groot — de lengte mijner keten... Om den aard mijner veroordeeling deed men mij, als een gevaarlijk mensch, twee gele mouwen aan. Elf maanden bragt ik in desen toestand door.

De zaal bevatte omtrent 500 mannen, sommigen op banken geklommen, anderen over hunne ketens gebukt, weer anderen schreeuwende, vloekende, enz..... Ik geloofde in de hel gekomen te zijn.

»Tweemalen kwam mijn vader mij bezoeken, voor aleer ik in Julij 1852 met de stoomboot *Laborieux* naar Brest vertrok, in gezelschap van 235 gevangenen.

Nieuwe galei, nieuwe tucht; ik werd aan een ander veroordeelde vastgeketend en naar de werken van de sterkte gevoerd. Het lijden hetwelk ik te Rochefort in de eerste dagen van mijne gevangenis verduurde, begon op nieuw en zoude waarschijnlijk hebben voortgeduurd, zoo de commissaris *Friocourt*, die mij zoo veel goedheid heeft betuigd, geen medelijden had gevoeld. Hij beval mij aan zijn collega te Brest aan, en eene maand daarna werd ik in het binnenste der galei als schrijver gebezigd. Mijn vader schreef mij gedurig, en gaf mij goede hoop; alle dagen geloofde ik door de ontdekking der ware schuldigen een einde aan mijn lijden te zien komen..... Ik was overigens aan het lijden gewend.

»Den 23sten Augustus 1853 kwam mijn vader te Brest aan met depêches van het parket van Libourne, en zijn eerste woord was: »*Zij zijn gevat,.. Zij hebben bekentenissen gedaan*... » — »Ha! des te beter, schreeuwde ik.. Thans zal ik gerust sterven, want men weet dat ik niet schuldig ben." Gedurende een oogenblik wist ik niet wat ik deed: mijne verstandelijke vermogens hadden mij verlaten.

»Den 25sten kwam er eene depêche van Parijs. Mijne boeijen werden afgedaan, eene warme koorts maakte zich van mij meester, en aldra begon ik te ijlen. Mijne kameraden hebben mij de woorden gezegd die ik gedurig herhaalde: »O! wat geluk!.... Gij ziet het!.... maar ik heb te veel geleden!...."

„Den 27sten vertrok ik van Brest: eenige van mijne kameraden omhelzende, die mij goed geluk wenschten en als kinderen weenden. Schoon ziek, stelde ik mij op weg, door gensdarmen geleid. Ondanks de voorkomendheid waarmede men mij omringde, was deze reis pijnlijk. Ik sliep in vijfentwintig gevangenissen! Eindelijk den 25sten September kwam ik in Libourne aan, waar ik mijne moeder wederzag en ik na afloop van het ingespannen proces mijne vrijheid terugbekwam."

*Lesnier* is thans 32 jaren oud en heeft dus de schoonste jaren zijner jeugd op de galei doorgebragt.

Hierbij dient nog opgemerkt te worden, dat, bijaldien *Lesnier* nog drie jaren langer op de galei verbleven was, zonder dat zijne onschuld bewezen was, er tien jaren na het plegen der misdaad voorbij waren en de justitie onmagt was geweest de daders van den moord te straffen.

O menschelijke geregtigheid!

## NEDERLAND.

### 's GRAVENHAGE, 13 Augustus.

Z. M. heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen d[illegible] heer *Hasselman*, oud-resident in de vorstenlanden op Ja[illegible] Naar men verneemt, heeft die heer namens den Sultan v[illegible] Soerakarta, een geschenk, bestaande in eene met briljan[illegible] omzette kris, eene dito ingelegde lans en voorts een met pa[illegible]len en zeer fraaije steenen ingebonden Javaansch album, al[illegible] van zeer hooge waarde, aan Z. M. overhandigd.

— Naar luid van buitenl. bladen, heeft Z. M. onze Koni[illegible] voor *f* 1200 ingeschreven tot aankoop van een nationaal d[illegible]meingoed, dat, als belooning voor de diensten door lo[illegible] *Raglan* bewezen, aan zijne erfgenamen zal worden aangeb[illegible]den. De groote Engelsche namen der aristocratie sta[illegible] voor 100 à 200 pond sterl. op de lijsten daartoe aa[illegible]geteekend.

— Door Z. M. is goedgevonden te bepalen, dat aan de [illegible]jaarsoefeningen, te houden van den 1—29sten September de[illegible] jaars, alléén deelnemen zullen de verlofgangers der ligting 18[illegible] behoorende tot het regement grenadiers en jagers, alsmede d[illegible]genen van de ligting 1851, bij dat regement ingedeeld, [illegible] na hunne eerste oefening niet tot het blijvend gedeelte hebb[illegible] gestrekt, en al de manschappen van beide genoemde ligting[illegible] die behooren tot het 2de bat. van het 6de reg. infanterie.

— Bij kon. besluit van den 22sten Julij is — in antwo[illegible] op een nader rekest van den kerkeraad der Chr. Afg. [illegible]meente te Kockengen, bezwaren inhoudende tegen het k[illegible] besluit van den 6den Mei l.l. betrekkelijk den bouw ee[illegible] R. Kath. kerk binnen voormelde gemeente, — dit verzo[illegible] van de hand gewezen en volhard bij gemelde vroege[illegible] beschikking. — De *Fakkel* is met deze nadere beschikki[illegible] niet zeer ingenomen.

— Tot op het einde van Junij dezes jaars zijn bij de Twe[illegible] de Kamer der Staten Generaal 53 adressen tot beperkings- [illegible] verbodsmaatregelen tegen den handel in sterken drank [illegible] onderscheidene oorden des rijks ingezonden, welke te zam[illegible] 4547 handteekeningen tellen, zoowel van de aanzienlijk[illegible] ingezetenen als uit den burgerstand, en onder deze word[illegible] 1 slijter en 4 tappers opgemerkt.

— Men weet dat de maatschappij van de algemeene tentoo[illegible]stelling van New-York hare schulden niet zal kunnen betale[illegible] voor dat het paleis der tentoonstelling en andere goederen ve[illegible]kocht zijn. Zij kan mede niet aan hare belofte voldoen, o[illegible] de ter expositie gezonden voorwerpen kosteloos aan de inze[illegible]ders terug te zenden. Reeds had het bestuur der douane[illegible] aangekondigd, dat het een gedeelte der voorwerpen zoude ve[illegible]koopen, ter voldoening van de inkomende regten, doch d[illegible] besluit is later ingetrokken. De exposanten, die hunne voor[illegible]werpen terug willen ontvangen, behoeven alsnu slechts ieman[illegible] te New-York te belasten er zorg voor te dragen en de koste[illegible] van emballage en verscheping te betalen. Doch zij, die ver[illegible]langen dat men hunne artikelen in Amerika verkoope, zul[illegible]len verpligt zijn de inkomende regten te betalen, voor d[illegible] hunne goederen uit het depôt kunnen genomen worden.

### AMSTERDAM, 12 Augustus.

Onlangs hebben wij er melding van moeten maken, dat d[illegible] boeken door de Nederl. boekhandelaren naar de Parijsch[illegible] tentoonstelling gezonden, in de kisten waren blijven staa[illegible] Aan de onvermoeide zorgen van den heer *Kruseman* te Haa[illegible]lem hebben zij het thans te danken, dat die boeken ontpakt[illegible] ten toon gesteld en behoorlijk gecatalogiseerd zijn.

Naar de *talen* gerangschikt, laten de 1460 allen oorspro[illegible]kelijke boekwerken zich verdeelen als volgt: 66 in het Latij[illegible] 50 in het Fransch, 5 in het Hoogduitsch, 5 in het Hebreeuwsch[illegible] 7 in het Arabisch, 7 in het Maleisch en 6 in het Javaansch[illegible] in het geheel voor *vreemde talen* 148 artikelen, terwijl voo[illegible] de Friesche taal daarin voorkomen 14 artikelen, en voor d[illegible] Hollandsche taal 1298 artikelen.

— Naar men verneemt, zal het onderwijs aan de koninklijk[illegible] akademie te Delft, inzonderheid in de handels-wetenschappen [illegible] eene belangrijke uitbreiding ondergaan bij den aanvang va[illegible] den nieuwen leercourses.

— De *Indiër* den uitslag besprekende, dien het onderzoek [illegible] door het Engelsche Lagerhuis nopens het bestaan van de[illegible] pijnbank in Indië bevolen, gehad heeft, beweert, „dat ook in ons Ned.-Indië niet alleen mishandelingen bestaan, di[illegible] naar de pijnbank zweemen, maar dat de pijnbank daar no[illegible] *werkelijk*, indien ook niet *wettig*, bestaat." — Om dit te be[illegible]wijzen deelt dat blad mede, dat een inlander voor een amb[illegible]tenaar werd gebragt, beschuldigd van diefstal; de schijn wa[illegible] ten sterkste tegen hem, en de ambtenaar verlangde, dat hi[illegible] zou bekennen; hij hield zijne onschuld echter vol, en de ambtenaar zeide eindelijk koelbloedig: *ik zal je wel dwingen* [illegible] *de waarheid te zeggen.* Hij trok hem naar de deur, opende die, zette den nagel van den duim van den inlander tusschen de deur en de deurpost,.... doch genoeg van deze ijsselijkheid. De man was schuldig; maar verontschuldigt dit de gruweldaad? Het zoude wel de moeite waard zijn, dat de regering eens onderzoek liet doen naar het bestaan der pijnbank in Indië. Maar zal dit tot bekendwording der waarheid leiden, daar waar de regterlijke en administratieve magt in ééne hand vereenigd zijn?

### LEEUWARDEN, 13 Augustus.

Bij kon. besluit van den 9den, is tot procureur bij het provinciaal geregtshof in Friesland en de arrondissements-regtbank te Leeuwarden benoemd mr. *J. van der Veen Cz.*, advokaat te Leeuwarden.

— Zaturdag is vóór de kazerne alhier het vonnis uitgesproken tegen .. *Dijkman*, beschuldigd van in den jare 1848 zijn korps te hebben verlaten en in Fransche dienst te zijn overgegaan. In Mei l.l. van daar gepasporteerd zijnde, na in Algiers en in de Krim verschillende veldtogten te hebben medegemaakt, is hij bij zijne terugkomst in Nederland, als van desertie beschuldigd, in hechtenis genomen. De krijgsraad van Friesland heeft hem veroordeeld tot 14 dagen detentie, reeds den 30sten Julij ingegaan en, om na expiratie dezer straf, weder bij het alhier in garnizoen liggend 4de bataljon van het 7de regement infanterie in dienst te treden, tot welk korps hij in der tijd behoord heeft.

### MEPPEL, 12 Augustus.

Eergisteren namiddag is van hier gevankelijk naar Assen getransporteerd de dienstmeid *G. O.*, slechts 22 jaren oud; beschuldigd van in den nacht van Woensdag op Donderdag j.l. uit kwaadwilligheid het huis van haren boer te Koekange in brand gestoken te hebben Dat huis is met den ganschen inboedel, benevens 15 stuks melkkoeijen, 1 paard, eenig klein vee enz. geheel verbrand.

Zij heeft hare gruwelijke misdaad reeds volledig voor de politie alhier bekend, en verklaard, dat zij dezelve gepleegd had uit wraak, omdat de boer haar een paar dagen te voren uit zijne dienst had ontslagen; het huis was alleen en voor slechts zeer lagen prijs verwaarborgd, zoodat de schade eenige duizende guldens voor den landbouwer beloopt.

— Gisteren is in de kolonie Ommerschans weder eene poging tot moord gedaan door zekeren kolonist *Jan van Dam*, die aan eene vrouwelijke koloniste, *Helena Jansen* genaamd, onderscheidene wonden toegebragt heeft. De verdere volvoering van zijn boos opzet is in tijds door de hulp van de politie verhinderd.

### GRONINGEN, 14 Augustus.

Bij kon. besluit van den 8sten is pensioen ten laste van den Staat verleend: aan H. ANSINGH, gewezen 1ste klerk ter provinciale griffie van Groningen, ten bedrage van *f* 207 's jaars.

— Naar wij met zekerheid vernemen, heeft de commissie voor cholera-zieken alhier, op het berigt, dat zich weer enkele gevallen van cholera in een paar steden van ons land hebben voorgedaan, het raadzaam geoordeeld, ook nu, even als vroeger, eenige maatregelen van voorzorg te nemen, waartoe onder anderen behoort het reinigen van woningen, het uitdeelen van versch stroo aan behoeftigen en het maken der noodige schikkingen om al hare overige werkzaamheden te kunnen hervatten, als dit onverhoopt noodig worden mogt.

Doet het ons aan den eenen kant leed dit berigt te moeten mededeelen, omdat daaruit blijkt, dat men ook in dit jaar voor een bezoek dezer epidemie niet geheel zonder vrees is, zoo verheugt het ons aan den anderen kant, dat genoemde commissie in tijds voorzorgsmaatregelen nemen wil en tot gemeld besluit gekomen is, daar dit om den weldadigen invloed harer vroegere werkzaamheden buiten twijfel strekken kan, en, naar wij vast vertrouwen en hartelijk wenschen, ook strekken zal om onzen stadgenooten bij het naderen van dien vijand meer kalmte en gerustheid in te boezemen.

De *Geneesk. Cour.*, in een uitgebreid betoog de noodzakelijkheid hebbende uiteengezet, om bij het eerst verschij-

aan van choleragevallen, die niet te verzwijgen, daar angst in deze geen gevaar aanbiedt, maar het verzwijgen slechts het nemen van nuttige voorzorgen belemmert, zegt ten slotte: „Een bekend gevaar is minder schadelijk, dan een verborgen; en bij, die het wel meent met zijn evenmensch, moet zich niet door persoonlijke consideratiën, door de vrees van de zwakmoedigen te verontrusten, laten terughouden, om openlijk voor de waarheid uit te komen, opdat een ieder werken kunne, zoolang het nog dag is!"

Van wélonderrigte zijde wordt ons uit Amsterdam medegedeeld, dat de cholera daar helaas reeds meer slagtoffers gemaakt heeft, dan uit het voortdurend stilzwijgen tot nu toe welligt wordt opgemaakt. Van het ontstaan der ziekte af tot Vrijdag l.l. zijn 77 personen daaraan bezweken, zooals blijkt uit de opgaven bij den burgerlijken stand gedaan. Door de doctoren is nog geene kennis gegeven van het aantal zieken of gestorvenen. Intusschen is het cholera-hospitaal daar bereids weder geopend.

— Gisteren morgen werd uit de gracht buiten de Boteringepoort een lijk opgehaald, dat bij onderzoek bleek te zijn van H. J. VAN DEN BERG, omstreeks 49 jaren oud, schoenmaker van beroep. Hij laat eene vrouw met drie kinderen na. De vermoedelijke oorzaak, waarom deze persoon, die als een oppassend werkman bekend stond, op deze wijze een einde aan zijn leven gemaakt heeft, moet, naar men ons mededeelt, gezocht worden in een voorval, dat voor eenige dagen alhier heeft plaats gehad, en waarin zijne vrouw moet betrokken zijn. De vrouw namelijk van een gewezen voerman hier ter stede, verslaafd aan den sterken drank, wilde voor eenige dagen in beschonken toestand een einde aan haar leven maken door zich te verdrinken, doch werd nog bij tijds door twee vrouwen uit het water gehaald, naar huis gebragt, uitgekleed en te bed gelegd. Terwijl deze vrouwen met die menschlievende daad bezig waren, merkten zij op, dat de beschonkene een koperen oorijzer had met gouden stiften. Niet zoodra hadden zij dit bespeurd, of de zondige begeerte kwam bij haar op om zich met deze te verrijken. En terstond de daad bij de gedachte voegende, namen zij de gouden stiften af, ruilden daarvoor koperen weder in en hingen zoo het oorijzer met koperen stiften weder bij de andere goederen van eerstgenoemde vrouw op. Als deze evenwel van haren roes was uitgeslapen en misschien verfrischt door het water, ontdekte zij bij het weder aankleeden, dat er iets aan haar oorijzer was gebeurd en bemerkte bij nader onderzoek het gepleegd bedrog. Zij maakte daarvan gewag, en zoo kwam de justitie daarvan in kennis. Eene van de vrouwen nu, die zich aan dezen diefstal hebben schuldig gemaakt, is de vrouw van den verdronkene.

— Gisteren zijn, onder geleide van den veldwachter der gemeente Grootegast, bijgestaan door P. H. STUIVELING, opzigter en belast met het toezigt op den invoer van vee, gevankelijk alhier binnengebragt drie personen, vermoedelijk deserteurs uit de kolonie van weldadigheid, en als verdacht van gezamenlijk onderweg diefstal te hebben gepleegd onder de gemeente Grootegast. — Naar men verneemt, is te dier zake door de regtbank alhier bevel van gevangenneming tegen deze personen verleend.

— Eene te Brussel gevestigde maatschappij ter cultivering van woeste gronden, door besproeijing, heeft door den ingenieur W. C. BRADE, verschillende burgemeesters verzocht, om voor haar aan te koopen, alle in de provinciën Groningen, Friesland, Overijssel en Drenthe ongecultiveerde gronden, ten einde die door middel van het graven van verschillende kanalen, welke hunne voeding zouden erlangen uit de rivier de Eems, te besproeijen. Die maatschappij heeft doen aanbieden voor vlak heideveld f 50; voor heuvel- of bergachtig f 30; en voor veengronden van f 60 tot f 80 per bunder.

— Naar aanleiding van het ontzettend ongeluk, dat den 29sten Julij te Opheusden heeft plaats gehad, waar, zooals onze lezers weten, de predikant op den kansel door den bliksem is gedood, terwijl hij bezig was de door het onweder verschrikte gemeente te vermanen tot bedaardheid, worden in de *Kerk. Courant* de kerkelijke besturen opmerkzaam gemaakt op hun belang en tevens op hunnen heiligen pligt om, voor zooveel noodig in overleg en onder zamenwerking met de gemeentebesturen, de kerkgebouwen van bliksemafleiders te voorzien. Wij bevelen dit welgeschreven artikel aan allen, wie het aangaat, ter lezing en behartiging aan.

*(Ingezonden.)*

**Schouwburg te Groningen.**

Op den 28sten Aug. aanstaande, den dag van het herdenkingsfeest van het beleg dezer stad in den jare 1672, zal er o.a. ook eene tafereelvoorstelling in den schouwburg alhier gegeven worden, ten voordeele van den kleinen burger- en dienstbaren stand. De commissie voor de feestviering van den 28sten Aug. heeft de [illegible] door voor een bepaalde som een aantal kaartjes te nemen, om een 100tal plaatsen tegen 25 cent den persoon open te stellen; doch daar deze representatie meer ondersteuning behoeft, zoo gaat er eene lijst van inteekening bij onze ingezetenen tot deelneming rond. Het is te wenschen, dat velen onzer vermogende ingezetenen van deze gelegenheid gebruik mogen maken, om door inteekening of het nemen van kaartjes, indien zij zelf daarvan geen gebruik kunnen maken, hunne dienstboden in de gelegenheid te stellen, deze enkele representatie te kunnen bijwonen. De gekozen stukjes zullen voorzeker aan het doel beantwoorden en genoegen geven. Wij hebben dus gemeend, het publiek met een enkel woord op deze voorstelling te moeten opmerkzaam maken, met vriendelijke uitnoodiging, om haar welwillend te ondersteunen.

*(Ingezonden.)*

## TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 Augustus.

Heden ontvangen wij alhier het berigt uit Nargen van den 11den, dat Sweaborg van den 9den tot den 10den dezer gebombardeerd is, en dat de plaats op verschillende punten in brand stond.

## EFFECTENBEURS.

*Amsterdam, heden, 14 Augustus.*

| | | | | Slotkoers. |
|---|---|---|---|---|
| NEDERLAND | Werk. Schuld ......... | à 2½ | pCt. | 63 13/16. |
| Dito | Dito ......... | » 3 | » | 76. |
| Dito | Dito ......... | » 4 | » | 93 9/16. |
| OOSTENRIJK | Metalliek ......... | » 5 | » | 62 7/16. |
| Dito | 1851 en 1852 ......... | » 2½ | » | 31½. |
| Dito | Nieuwe Litt. B ......... | » 5 | » | 74. |
| Dito | Nation. Metall ......... | » 5 | » | 67 3/16. |
| SPANJE | Onbep. St. ......... | » 1½ | » | 18¾. |
| Dito | Binnenl ......... | » 3 | » | 30¾. |
| PORTUGAL | ......... | » 3 | » | 39 3/16. |
| RUSLAND | Obl. *Hope* 1798 en 1816 ......... | » 5 | » | 102⅞. |
| Dito | 1828 en 1829 ......... | » 5 | » | 102½. |
| Dito | bij *Hope* ......... | » 4 | » | 78½. |
| Dito | bij *Stieglitz* ......... | » 4 | » | 77½. |
| Wisselkoers op Londen | ......... | zigt ... | » | 11.76. |
| Dito | ......... | 2/m ... | f | 11.67. |

*LONDEN*, 14 *Augustus.* Consols 91⅛.

*PARIJS*, 14 *Augustus.* Fransche 3 pCt. 67.30.

*WEENEN*, 14 *Augustus.* Metalliek 5 pCt. 76; dito Nat. Leening 81½. Wissel op Londen 11.18, 11.19.

## GRAANMARKTEN.

*AMSTERDAM*, 14 *Augustus.* Granen vast, voornamelijk rogge, koolzaad.

## AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 13 Augustus. Heden morgen werd alhier in een der vertrekken van het raadhuis aanbesteed: *Het bouwen van eene walbeschoeijing met steenen achterkleeding en het daarop plaatsen van eenen ijzeren leuning, met gedeeltelijke leverancie der daartoe benoodigde materialen, aan het Winschoterdiep, bij het Kleinepoortje.* Hierop waren 4 biljetten ingekomen, als: f 4590, f 4378, f 3670, f 2989, zijnde het laatste van J. PESTMAN, aannemer te Groningen.

— Heden middag werd alhier aan het lokaal van het provinciaal bestuur aanbesteed: *Het vernieuwen van de Brug te Losdorp, en het ambraancheeren van den weg van Appingedam, over Godlinze, naar Loppersum.* Hierop zijn 3 biljetten ingekomen, als: J. W. BLEIJ, te Groningen, voor f 3376, J. T. HOUTMAN, te Winsweer, voor f 3137, en J. H. LIMBORGH, te Groningen, voor f 3043.

## Kerknieuws.

Tot vervulling der vacature van de predikantsplaats in de Hervormde gemeente te Loenen op de Veluwe, zijnde eene koninklijke collatie, is, bij kon. besluit van den 9den benoemd de heer *E. H. Lasonder*, hulpprediker te Heusden. — Voorts zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Herv. gemeente, van Scherpenisse c. a., op *H. van Strien, C zn.*, te Schore en Vlake; en van Wolsum en Westhem, op *L. Kijlstra*, te Hantum en Hantumhuizen.

MARRUM, 10 Augustus. Ds. *J. G. Zimmerman*, predikant bij de Hervormde gemeente te Oosterbierum, heeft, na eenigen tijd van beraad, de op Z.B. bij herhaling uitgebragte beroeping aangenomen. Te wenschen is het, dat het klassikaal bestuur van Leeuwarden nu ten spoedigste tot de kerkelijke approbatie besluite; opdat er *eindelijk* aan deze verdrietige zaak een einde kome.

— Te Woubrugge is tot predikant beroepen ds. *J. F. van Dijk*, te Zevenhuizen; — te Boskoop ds. *G. Overman*, te Rijsoort, — en te Oudewater ten tweeden male ds. *A. van Toorenenbergen*, te Hendrik-Ido-Ambacht.

MEPPEL, 12 Aug. De weleerw. heer *C. J. Brutel de la Rivière* heeft het beroep herwaarts aangenomen.

## ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 10 Aug., kapit. *Schuurman* Nepthunus, v. Banjoew.; *Schut* Jacob Synes, v. Koningsb.; *Visser* Eenegezindheid, v. Dantzig; *Scharlau* Joh. Catharina, v. Stettin; *Albers* Elschien, v. Bremen; *de Groot* de Uitbreiding en *Booneveld* de Vrede, beide v. de Noordzee; den 11den *Stapert* Urania, v. Suriname; *de Groot* Twee Gebroeders, v. Dantzig. — Te Texel den 10 Aug., *de Jonge* Frouwina Elisab. v. Dantzig; den 11den *Basberg* Beurs v. Amst., v. Drammen. — In het Vlie den 9 Aug., *Behrens* Anna Rebecca, v. Koningsb.; *Meppen* Wubbina Venema, v. Nijburg; den 10den *Kuiper* Annechina Elsina, v. Dantzig; *de Groot* Geertruida, v. Frederiks.; *Visser* Maria, v. Osterrisoer; *Onnes* Vr. Margaretha, v. Oudsoen. — Te Helvoet den 10 Aug., *Wessels* Elisab. Machtelina, v. Stockholm; *Korter* Riga, v. Memel; den 11den *van Deest* Jacobus, v. Memel. — Te Brielle den 10 Aug., *Oldenburger* Minerva, v. Velle. — Te San Francisco den 21 Junij, *van Bruggen* Koning en Vaderland, v. Liverpool. — Te St. Helena den 28 Junij, *v. d. Linden Hzn.* Louisa Kroonprinses van Zweden, n. Bordeaux en den 29sten *Sikkema* Jacqueline en Elise, n. Falm., beide v. Akyab. — Te Suriname den 5 Julij, *Kikkert* Voorwaarts, v. Amst. — Te Marseille den 8 Aug., *Moesker* Susanna, v. Cardiff; *Meijer* Maria, v. Hamburg. — Te Havre den 8 Aug., *Stuitvoet* Annechina Harmina, v. Rott.; *Lodewijks* Alberdina, v. Seville. — Bij Deal den 8 Aug., *van Rossen* Witte Cornelissoon de With, v. Hartlepool n. Rangoon; den 10den *Zuiderduin* Anna Maria, v. Amst. n. Havana. — Bij Swanage den 8 Aug., *Post* Maasland, v. Antw. n. Montevideo. — Te Torbay den 9 Aug., *Doornbosch* Jetskalina Wija, v. Amst. n. Napels. — Te Liverpool den 9 Aug., *Hofkamp* Hortense, v. Ostende. — Te Yarmouth den 8 Aug., *de Jong* Twee Gezusters, v. Alkmaar. — Te Hamburg den 9 Aug., *Dost* Ettina, v. Zwolle; den 10den *van Houten* Hollander, v. Montevideo; den 11den *Visser* Tietje, v. Delfzijl; *Meijer* Zeevaart, v. Triest. — Te Bremerhaven den 8 Aug., *Kleijn* Maria Magdalena, v. Groningen; den 10den *Gort* Vriendschap, v. Amst. — Te Cuxhaven den 11 Aug., *de Boer* Cathar., v. Genua; *Jonker* Zwanetta, v. Marseille. — Te Wolgast den 8 Aug., *de Vries* Castor en Pollux, v. Amst. — Te Warnemunde den 7 Aug., *Stuitje* Christina Johanna, v. Antw.; den 8sten *Hazewinkel* Juffer Grietje, v. Londen. — Te Stolpemunde den 2 Aug., *Balk* Concordia, den 3den *Tunteler* Christina en *Waterborg* Karelna, alle 3 v. Amst. — Te Bergen den 27 Julij, *Hut* Marchina Margaretha, v. Antw.; *Doewes* Harmonie, v. Charlestown; den 28sten *Bekkering* Beerendina Huges, v. Rott.; *Vernes* Merwestroom, v. Dordrecht; *Visser* Cath. Maria, v. Vlaardingen; *Scholten* Elsina Cath., v. Kaafjorden; den 30sten *Stoorvogel* Adriana, van Dordrecht. — Te Koppenhage den 7 Aug., *Mulder* Feika Jantina, v. Newcastle. — Te Sandhamn den 1 Aug., *Potjewijd* Alberdina, v. Newcastle; den 2den *Puister* Rieka, v. Londen. — Te Stockholm den 4 Aug., *Pronk* Gesina Jantina, v. Londen. — Te Dalarö den 5 Aug., *Mulder* Jonge Hendrik, v. Rott. — Te Dantzig den 6 Aug., *van der Zwaag* Vr. Ida, v. Wismar; *Bernardus* Agatha Hendrika, v. Rendsburg; den 7den *Hazewinkel* Albertina, v. Londen; den 8sten *Jongebloed* Celeritas, v. Ostende. — Te Pillau den 6 Aug., *Karst* Martha Alida, *Lever* Elsina Engelina en *Wilmink* Hermanna Wilm., alle 3 v. Amst.; *Douwes* Isabella, v. Torravecchia; *Corporaal* Vr. Martha, v. Middlesbro; *Ouwehand* Westphalia, v. Lissabon; den 7den *Duit* Fennechiena, v. Antwerpen; *Oldenburger* Geppiena, v. Londen; *Hazewinkel* Jonge Liefert, v. Newcastle; den 9den *Vos* Betje Pronk, v. Londen. — Te Memel den 5 Aug., *Westenink* Alida Maria en Adèle, v. Havanna; den 6den *Scherpbier* Elsje, v. Amst.; *Kuipers* Alida Schuringa, v. Antwerpen.

Binnengekomen te Texel den 12 Aug., kapit. *Mooi* Nijverheid, van Batavia; *Eeftingh* Hermanna, van Koningsbergen; den 13den *Olthof* Catharina, van Newcastle. — In het Vlie den 11 Aug., *de Jong* Jonge Rinke en *Visser* Vr. Jannetje, beide van Frederikst. — Te Helvoet den 12 Aug., *de Boer* Eduard, van Londen. — Te Brielle den 12 Aug., *Bart* Drie Gezusters, van Memel. — Bij Deal den 10 Aug., *Borghorst* Orion, van Dordrecht naar Batavia; *Dekker* Komeet, van Amst. n. Valparaiso. — Bij Goudstaart den 9 Aug., *van der Meer van Kuffeler* Burgemeester van Reenen, van Batavia naar Amst.; *Draijer* Madura, van Tjilatjap naar Rott. — Te Hull den 10 Aug., *Valk* Orion, van Amst. — Te North Shields den 9 Aug., *Goedknecht* Zwaluw, van Dantzig. — Te Marseille den 11 Aug., *Bakker* Johanna Elisabeth, van Amst.

Binnengekomen te Holtenau den 8 Aug., kapit. *Oostra* Magrita Hillegina, v. Dantzig n. Amsterdam; den 9den *Swiers* Jonge Tiemen, v. Stettin n. Tonningen. — Te Rendsburg den 7 Aug., kapit. *v. d. Star* Maria, v. Koningsbergen n. Vegesack; den 8sten *Kramer* Harmonie, v. Buxtehude n. Hohenfelde; *Gerritsma* Jonge Gerrit, v. Rendsburg n. Dantzig; *Brouwer* 2 Gezusters, v. Amsterdam n. de Oostzee; *Bontekoe* Vr. Geertruida, v. Amsterdam n. Dantzig. — Te Tonningen den 8 Aug., kapit. *Pronk* Gezina en *Feiken* Alida Adriana, beide v. Antwerpen n. Rostock.

Vertrokken van Texel den 10 Aug., kapit. *Amesz* Holland, n. Newyork; *Fokkema* 3 Gebroeders en *van 't Veer* de Jonge Antje, beide n. Londen; den 11den *Zijlstra* Mentor, *Rolufs* Telegraph, *Brink* Castor, *Doornbos* Alida Willemina en *Koning* Admiraal van Heemskerk, alle 5 n. Batavia; *Visser* Eliza, n. Suriname; *Gust* Anthonia Francina, n. Lissabon; *van de Velde Smit* Aurora, naar Toulon. — Uit het Vlie den 9 Aug., *Zwieting* Petrus Herrëus, n. Straalsund; den 10den *Smid* Catharina Frederika, n. Frederikstad; *Foelders* Hortensia, op avontuur. — Van Helvoet den 10 Aug., *de Jonge* Reina, n. Marseille. — Van Vlissingen den 7 Aug., *Pott* voor *Smit* Freerk Jan, v. Memel n. Boulogne; *de Groot* Maria Reifina, n. Liverpool; *Zeegers* Catharina, n. Hartlepool; den 8sten *de Vries* Johanna, n. Dantzig. — Van Livorno den 3 Aug., *Rasker* Stad Groningen, n. Liverpool. — Van Marseille den 7 Aug., *Smit* Garonne, n. Amst. — Van Gravesend den 8 Aug., *Swart* Fop Smit, n. Adelaïde. — Van Deal den 9 Aug., *Lulzow* Gouverneur van der Eb, n. de Kust van Afrika. — Van Boness den 8 Aug., *Coppen* Neptunus, n. Harlingen. — Van Liverpool den 7 Aug., *Speelman* Geertruida Speelman, n. Memel; den 8sten *Voorzee* Geertruida Hendrika, n. Konstantinopel. — Van Hamburg den 9 Aug., *Donema* Geertruida Johanna, n. Marseille; den 10den *de Boer* Jantina Petronella, n. Amst. — Van Cuxhaven den 8 Aug., *Vierow* Theodora Josina, n. Dantzig. — Van Warnemunde den 8 Aug., *Legger* Termonde, n. Londen; den 9den *Konterman* Vr. Renske, n. Schiedam. — Van Dantzig den 8 Aug., *Vaalman* Aurora en *Beiten* Catharina Elisabeth, beide n. Amst.; *van der Werff* Vrouw Alida en *Valomstra* Vrouw Alida, beide n. Groningen; *Verlee* Vr. Roelina, n. St. Malo; *Plokker* Anna, n. Hartlepool; *Struik* Dankbaarheid en *Datema* Margaretha Hendrika, beide n. Bremen; *Lenger* Argo, n. Oldenburg; *Garrelts* Henrica Christiana, n. Halle; den 9den *Oorburg* Hendrika Ellida, n. Amst.; *Jager* Belina, n. Harl.; *de Jonge* Margaretha Meijering, n. Brake. — Van Pillau den 8 Aug., *Hasewinkel* Dolphijn, n. Amst.; *Steffens* Johannes, n. Rotterdam; *Jonkhoff* de Hoop, n. Dordrecht; *Lever* Jantina Ikina, n. Londen; *Brouwer* Alida, n. Londen; *de Jonge* Castor, n. Amst.; den 9den *Komminga* 3 Gebroeders Sikkens, n. Antwerpen; *Jansen* Triton, naar Nijborg.

Vertrokken van Texel den 12 Aug., kapit. *de Jonge* Egbertus, naar Cardiff; *Lukje* Frouke Egberdina en *Ennenga* het Vertrouwen, beide op avontuur. — Uit het Vlie den 11 Aug., *Pronk* Hendrika Geessina, op avontuur; *Kuiper* 5 Gezusters, n. Schotland; *Schaafsma* Antje, naar Havanna. — Van Helvoet den 12 Aug., *Leeuwes* Arendina, naar Newcastle; *Mooi* Renske, n. Stettin. — Van Maassluis den 12 Aug., *Pekelder* Heidewyka, op avontuur. — Van Antwerpen den 10 Aug., *van Dalen* Johanna Margaretha, naar Frederikstad. — Van Liverpool den 10 Aug., *Bakker* Vr. Geertje, naar Memel; *Cramer* Christina Margaretha, naar Triest. — Van St. Davids den 5 Aug., *Giesen* Twee Gezusters, n. Koningsbergen.

Zeilklaar te Newyork den 27 Julij, kapit. *Bakker* Sagitta, naar Savanah. — Te Londen den 8 Aug., *de Boer* Eduard, n. Rott.; den 9den *Jager* Margrietha Antina, n. Kiel. — Te Deal den 9 Aug., *Wagner* Neêrlands Indië, v. Londen n. Port Philip. — Te Stockholm den 1 Aug., *Roelfsema* Orion en den 2den *van Keulen* Cornelia, beide n. Holland.

---

ZOUTKAMP, 13 Augustus. Binnengekomen den 12 Aug., kapit. *Balk* Wilhelmina, v. de Elve; den 13den *van Sluis* Annegina, v. Koningsbergen.

Vertrokken den 11 Aug., kapit. *Bol* Vrouw Martha, n. Amst.

Zeilklaar den 11 Aug., *Eelsingh* Jonge Johanna, n. Noorwegen.

OOSTMAHORN, 12 Augustus. Ter reede gearriveerd den 9 Aug., kapit. *Schut* Coert Cornelis, v. Liverpool n. Groningen; *Westenborg* Diewerdina, v. Noorwegen n. Groningen; den 10den *Klaver* Wendelina en *Ulpts* de Drie Gebroeders, beide v. Hamburg n. Amsterdam; den 11den *de Frese* Catharina, n. Makkum en *Bunger* Bruderliebe, n. Harlingen, beide v. Hamburg; den 12den *Balk* Wilhelmina, v. Gluckstad n. de Zoutkamp.

Vertrokken den 8 Aug., kapit. *Dirks* Fenna, v. Amsterdam n. Emden; *Dost* Sietskina, v. Muiden n. Altona; den 9den *de Langen* 't Westerkwartier, v. Groningen n. Newcastle; den 11den *Krook* de Twee Gebroeders, v. Harlingen n. Emden.

DELFZIJL, 11 Augustus. Binnengekomen, kapit. *Forma* Vr. Antje, v. Leer.

Vertrokken, kapit. *Pasman* Vr. Elizabeth, n. de Knok; *Vos* Alida, n. Emden.

TERMUNTERZIJL, 11 Augustus. Binnengekomen den 6 Aug., kapit. *Wijpkes* de Vriendschap en *Legger* Geerdina, beide v. Noorwegen; den 7den *de Vries* Eikelina, v. Norden; *Pasman* de Vr. Elisabeth, v. Oldenburg; den 8sten *Busschen* Gretina, v. Norden; *Glup* Emmanuel, v. Leer; den 9den *Ugen* Anna Sieberdina, v. Noorwegen; *Kleisinga* Maria Laurentia, v. Stettin.

Vertrokken den 7 Aug., kapit. *Gruppelaar* Zwaantina, n. Noorwegen; den 8sten *Koops* Catrina, op avontuur; *de Vries* Eikelina, n. Norden; den 11den *Legger* Geerdina en *Wijpkes* de Vriendschap, beide n. Noorwegen; *Busschen* Gretina, n. Oldersum.

HARLINGEN, 11 Augustus. Binnengekomen den 8 Aug., kapit. *Schuur* Jonkvrouw Elizabeth, v. Drobach; *Jonker* Thea, v. Christiaansand; *de Groot* Geertruida, v. Frederikstad.

Vertrokken den 10 Aug., kapit. *Schaafsma* Antje, n. Havana; *Erenus* Theodora, n. Noorwegen; *Kuiper* 5 Gezusters en *Munneke* Baudina, beide n. Engeland.

---

VLISSINGEN, 11 Augustus. Het schip Edouard Marie, kapit. *Eeltjes*, van Banjoewangie naar Middelburg, is alhier, na op de Vlaamsche kust aan den grond gezeten te hebben, binnengeloopen; is bezig met lossen.

KONSTANTINOPEL, 30 Julij. Het schip Victoria, kapit. *Ahrens*, is in den nacht van den 26sten op 27sten dezer, in de Dardanellen door eene Sardinische stoomboot aangevaren en in 20 vademen water gezonken; van de equipage zijn 4 man vermist.

---

Gepraaid den 6 Junij, bij Kaap Hoorn, kapit. *de Jonge* Koningin der Nederlanden, v. Cardiff n. San Francisco. — Den 19 Junij, op 23° 4′ Z. Br., 4° 50′ O. L., *Kramer* Whampoa, v. Akyab n. Rott. — Den 26 Junij, op 12° 40′ Z. Br., 32° 22′ W. L., *Chevalier* Juno, v. Cardiff n. Hong Kong. — Den 2 Julij, op 3° 56′ Z. Br., 16° 30′ W. L., *Mooij* Nijverheid, v. Batavia n. Amst. — Den 3 Julij, op 9° N. Br., 23° W. L., *Koekeles* Zwerver, v. Rott. n. Batavia. — Den ......, op 10° N. Br., 24° W. L., *de Visser* Christina Agatha, v. Amst. n. Batavia. — Den 7 Aug., bij de Hoofden, *Harker* Havanna Paket, v. Amst. n. Havanna.

## LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

6 Aug. de Jonge, Egbertus, v. Koningsb. n. Holland, m. lijnz.
Fenenga, Agatha, v. Edam n. Dantz., m. ballast.
Drok, Catharina, v. Londen n. Koningsb., m. stukg.
Mulder, Ida, v. Amsterd. n. Koningsb., m. suiker.
Sap jr, Gezina Reina, v. Amst. n. Koningsb., m. stukg.
Drent, Tjapko Schuringa, v. Lond. n. Dantz., m. ijzer.
Prange, Graaf Adolf, v. Newc. n. Koningsb., m. kolen.
Buining, Magdalena, v. Newc. n. Koppenh., m. kolen.
Huisman, Hendrika, v. Amst. n. Memel, m. suiker.
Lever, Catharina Elisabeth, v. Rott. n. Dant., m. ijzer.
7 —— Menses, Jonkvr. Maria, v. Newc. n. Solfvitsb., m. kolen.
Hensema, Ida Berendina, v. Newc. n. Koningsb., m. kolen.
Bart, Eefka Maria, v. Dantz. n. Londen, m. tarwe.
Lever, Onderneming, v. Amst. n. Memel, m. stukg.
Hitman, Twee Gebroeders, v. Amst. n. Koningsb, m. suik.
Veenhuizen, Adriana, v. Koppenh. n. Holland, m. granen.
8 —— Hazewinkel, Christ. Cath., v. Dantz. n. Amst., m. tarwe.
v. d. Lei, Albert v. Panhuis, v. Dantz. n. Amst, m. tarwe.
9 —— Evers, Aeolus, v. Wismar n. Leith, m. granen.
Hildebrant, Louise, v. Stettin n. Delfzijl, m. hout.
Zaag, Alwina, v. Dantzig. n. Hartlepool, m. tarwe.
Wijkmeijer, Anna, v. Dantzig n. Delfzijl, m. hout.

De Wind den 6 Aug. W., W.N.W., N.W.; den 7den N.W., N.N.W.; den 8sten Z.Z.O., Z.O.; den 9den Z.O., Z.; den 10den N.O.

## SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 14 Augustus. Naar Antwerpen f 11, Brussel, Gent, Leuven en Termonde f 13 naar Brugge f 14 per last, alles voor 25 last koolzaad; naar Deventer f 7½ per last idem; naar Amst. of de Zaan f 125 voor 23 last idem in eens af. Van Frederikstadt f 9½ per ton hout, op hier.

DANTZIG, 9 Augustus. Daar geen uitzigt bestond op verbetering der vrachten, hebben onderscheidene vrachtzoekende schepen de gedane offerten aangenomen, naar Amsterdam op f 20 à f 21 p. last rogge, f 21 p. last hout. Groningen f 20 p. last hout, de Maas f 22, Antwerpen f 23 en 15 pCt. p. last zaad, Grangemouth 3 sh. 3 d., Londen 4 sh. p. qr. tarwe.

## HANDELSBERIGTEN.

### Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 13 Aug. 1855.
4 Ned. pd. 55 cent.

## GRAANMARKTEN.

*GRONINGEN* 14 *Augustus*

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| TARWE. | | | Veen | 66 ℔ f | 7,95 | Zw. Voer | 36 ℔ f | 3,70 |
| Oude | 70 ℔ f | | GERST. | | | » | 38 » » | 3,90 |
| N. Oml. | 68 » » | 12,70 | Winter | 54 ℔ f | 5,90 | » | 40 » » | 4,10 |
| » | 70 » » | 13,45 | » | 56 » » | 6,30 | » | 42 » » | 4,30 |
| » | 72 » » | 14,20 | » | 58 » » | 6,70 | » | 44 » » | 4,50 |
| » Old. | 70 » » | 13,25 | Zomer | 54 » » | | BOONEN | | |
| » » | 72 » » | 13,90 | » | 56 » » | | Paardeb. f 8,25,50 | | |
| » » | 74 » » | 14,70 | Knobbe | 60 » » | 6,85 | Gr. Erwt. f a f | | |
| » » | » » | | » | 62 » » | 6,95 | Graauwe f a f | | |
| ROGGE. | | | HAVER. | | | ZADEN, ENZ. | | |
| Inl. | 64 ℔ f | 9,00 | Dikke | 36 ℔ f | 3,60 | Old. Koolz. f 13 f 15 a | | |
| » | 66 » » | 9,50 | » | 38 » » | 3,85 | f 16½ f 17. | | |
| » | 68 » » | 10,00 | » | 40 » » | 4,05 | Oml. f | | |
| » | 70 » » | 10,50 | » | 42 » » | 4,25 | N. Aveelz. f | | |
| BOEKWEIT. | | | » | 44 » » | 4,45 | Zomerzaad f | | |
| Gr. Zd. | 64 ℔ f | 7,85 | » | 46 » » | 4,70 | G. Mosterdz. f | | |
| » » | 66 » » | 8,25 | » | 48 » » | 5,00 | Lijnzaad | | |
| » » | 68 » » | 8,65 | » | 50 » » | 5,20 | Dederzaad f | | |
| Zw. Zand | 64 » » | 7,60 | Witte Voer | 36 » » | 3,70 | Gr. Grt. f 10,25,50 | | |
| » » | 66 » » | 8,00 | » | 38 » » | 3,90 | Par. 100 N. ℔ f 14 | | |
| Veen | 64 » » | 7,55 | » | 40 » » | 4,10 | (f 14 25,50,60 | | |
| | | | | | | Raapolie p.v. f 56¼. | | |

Tarwe goed prijshoudend. — Rogge 20 ct. lager moeijelijk te plaatsen. — Boekweit weder hooger verkocht. — Gerst in een doen. — Dikke en Voerhaver als voren, Zwarte 10 ct. hooger verkocht. — Boonen en Gort als voren. — De aanvoer van N. Koolzaad bedroeg heden ongeveer 690 last, waarvan de beste soorten genoegzaam als voren zijn verkocht, afwijkende soorten niet dan iets lager te plaatsen.

*AMSTERDAM*, 13 *Augustus.* Poolsche Tarwe op vorige prijzen gehouden, doch buiten de veiling bijna niets in gedaan; roode bij partij als genoteerd verkocht; 128 ℔ Pools. f 492; 127 ℔ Anclammer f 445. — Rogge flaauw en met weinig handel; 119 ℔ Norder f 314; 118 ℔ Deensche f 290; 119 ℔ Pruiss. f 315; 121, 124 ℔ Rost. f 315, f 332; 124 ℔ dito f 320. — Gerst f 5 lager; 112 ℔ Deens f 215. — Boekweit door schaarschheid f 5 hooger verkocht, 119, 120 ℔ Holst. f 262, f 265; 118, 121 ℔ dito f 258, f 268 aan de Zaan.

Koolzaad hooger betaald; Haarlemmermeer f 16⅝, f 17⅜ p. mud; Rijnsch 84 p. vl.; op 9 vat in Sept. 96 p. vl.; Oct. 95½ p. vl.; April 1856 95 p. vl. — Lijnzaad prijsh.; 109, 110 ℔ Koningsb. f 400; 107 ℔ Catania f 460. — Raapolie dadelijk onveranderd, op levering van het najaar hooger betaald; op 6/w. f 57,75; vlieg. f 56,25; Sept. f 54,25 a f 55; Oct., Nov. en Dec. f 54,25 a 75. — Lijnolie op levering williger; op 6/w. f 44,25; vlieg. f 43; Sept. f 43,50 a 75; Oct. f 44,25 a 50; Nov. en Dec. f 45; Maart, April en Mei 1856 f 46 — Hennepolie op 6/w. f 47,75; vlieg. f 46,50. — Raapkoeken f 102. Lijnkoeken f 13½ a f 16.

*ROTTERDAM*, 13 *Augustus.* Tengevolge van het schoone weder was de stemming rustig, zoodat de omzet zich voor consumtie bepaalde. Daar de toevoer van Zeeuwsche tarwe zeer gering was, werden f 8 à f 9 meer besteed; van roode werd ook slechts weinig aangeboden en mede f 5 meer betaald. Gedaan Hoogl. Kleefs. f 480, f 495, Bovenl. Ris f 480, f 500, Kubanca f 480.

Inl. Rogge bij kleinen aanvoer f 9 p. last hooger opgeruimd. Vreemde soorten gingen slechts en detail af, waarbij eenige koopers ongeveer f 3 p. last hooger gedaan zijn. Bedongen Galatz. f 305, Deensche f 335, Rostock f 335, f 338, Wolgast f 338.

Zeeuwsche Gerst onveranderd; eenige monsters van de N. Winter waren van geen beste kwaliteit.

Boekweit, ten gevolge van de ongunstige berigten omtrent de aardappelziekte tegen f 5 tot f 10 hooger gevraagd en door benoodigden toegestaan. Noordbrab. f 260, f 265, Holst. f 258, f 265

*HAMBURG*, 10 *Augustus.* Tarwe in loco 2 thl. p. last hooger betaald, Wahren. 228 thl., Mecklb. 228 à 234 thl. p. 5400 pd.; Rogge in loco ook weder 4 à 5 thl. hooger afgegaan; Deensche 149 à 153, Mecklb. 156½ à 158 thl. p. 5100 pd.; van buitenl. mede veel omgezet tegen 4 thl. hooger. Gerst blijft gevraagd. Haver zonder handel.

*LONDEN*, 10 *Augustus.* De graanmarkt was heden niet druk bezocht en toch werd de versch aangevoerde inl. Tarwe tot de volle prijzen van den vorigen marktdag, dat is 1 a 2 sh. hooger dan de l.l. Maandag geboden prijzen, genomen. In vreemde ging alleen bij kleinigheden af. Gerst, Haver, Boonen en Erwten bedongen de vorige prijzen. Lijnolie in loco 42.6 à 42.9. Raapolie, bruine 57 à 57.6, blanke 59 à 59.6.

*Van den* 13*den*. Van vreemde Tarwe was veel, van inl. weinig ter markt. De prijzen waren vast, doch de omzet onbeduidend.

## BOTERMARKTEN.

*GRONINGEN*, 14 *Aug.* De prijs der Boter was heden: 1ste soort f 37, tweede soort f 35¼.

*LEEUWARDEN*, 10 *Augustus.* De prijs der boter was heden f 42,00.

*AMSTERDAM*, 13 *Aug.* De marktnotering van Boter was heden als volgt: Friesche f 47 a f 48; Kuinder f 44 a f 46; Kamper f 46 a f 47; Deventer f 37 a f 42; Zwolsche f 38 a f 44.

*LONDEN*, 10 *Aug.* Vreemde boter flaauw; beste Vriesche 98 a 100 sh.; 2e soort en surplus 82 a 94 sh.; Holl. 84 a 88 sh.; Kamper en Zwolsche 92 a 98 sh.; Bosscher 76 a 82 sh.; Groninger 78 a 84 sh. Aanvoer: van Harlingen 2777 v., Havre 1049

Antwerpen 62, Rott. 1060, Hamburg 284, Kampen 985, Leer 168 en Tenningen 13.

*AMSTERDAM*, 11 *Aug.* Er is besteed voor Riga Rosleche Rein hennep *f* 85 a *f* 87, dito Uitschot *f* 84, dito Pas *f* 82, dito Heede *f* 58 a 60, Petersb. Halfrein *f* 76 a *f* 78.

*SCHIEDAM*, 11 *Aug.* Moutwijn p. N. v. *f* 20,50; jenever *f* 26; Amst. Proef *f* 27,25.

## VEE- en PAARDENMARKTEN.

*GRONINGEN*, 14 *Augustus*. Het aangevoerde vee op de markt, heden alhier gehouden, was gering, en de verkoop ging ook niet zeer willig. Vroegmelkte koeijen werden verkocht van *f* 130 tot *f* 170; van schapen en lammeren was de aanvoer mede niet groot, en de verkoop traag. Oude en jonge varkens niet veel ter markt en weinig verkocht, biggen van *f* 10 tot *f* 24; in oude varkens niets omgegaan.

— Op de paardenmarkt, welke gisteren alhier is gehouden, was de aanvoer niet groot, de verkoop was in den beginne vrij willig, maar door de hooge prijzen, welke den verkoop zeer belemmerde, was de handel in het laatste minder; goede werkpaarden van *f* 100 tot *f* 180; de beste soort van *f* 240 tot *f* 420. Er waren ook vreemde kooplieden aanwezig.

*LEEUWARDEN*, 10 *Augustus*. Aan de veemarkt bevonden zich heden 600 à 700 beesten, waarvan 250 vette, de overige melk- en kalfkoeijen; de markt was vrij levendig, vooral in de vette soorten. Vette kalveren ter markt 150, goed prijshoudend: vette varkens insgelijks, daarvan waren 400 stuks aangevoerd; vette schapen, die er ca. 300 ter markt waren, blijven de besten hooge prijzen bedingen.

*LONDEN*, 10 *Augustus*. De Veemarkt was tamelijk ruim voorzien maar de gesteldheid liet nog al te wenschen over; de vorige prijzen waren met moeite te bedingen.

## EFFEKTEN-BEURS.

*Amsterdam*, 13 *Augustus*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 63¾, 63$\frac{13}{16}$, 63$\frac{13}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 66, 76½, 86; Dito Dito 4 pCt. 93⅞, 93¾; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 90, 90¼; Aand. Holl. Spoorw. 95¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51$\frac{13}{16}$, 51⅞, 51⅞. — SPANJE. Onb. St. 1¼ pCt. 18$\frac{11}{16}$, 18¾, 18¾; Dito 3 pCt. 37$\frac{13}{16}$, 37⅞; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 30⅞; Coup. Bew. 4$\frac{3}{8}$, 4⅜. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 39¾, 39$\frac{13}{16}$.

RUSLAND. Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 102⅞, 103, 102¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 102⅞; Cert. 4½ pCt. 89¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 78½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 77½; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 60¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 62¼, 62½; Dito Nationale 5 pCt. 67⅛, 67¼, 67⅛; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 31⅞, 31$\frac{15}{16}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 31⅞, 31$\frac{15}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 74$\frac{1}{16}$, 74⅛; Fransch Oostenr. Spoorw. 132¼; Amerik. Bank-Act. 2½; Dito Orig. 2$\frac{1}{16}$; Louis bij *Hope* 5 pCt. 101; Braz. 5 pCt. 98⅞; Dito 1843 5 pCt. 98¾; Mexik. 21$\frac{3}{16}$; Dito Onbep. 21½; Peru 4½ pCt. 77⅝; Gren. Onbep. 18$\frac{7}{16}$, $\frac{3}{16}$; Ecuador 3$\frac{5}{16}$, ⅜; Dito Onb. 3$\frac{5}{16}$, ⅜; Venez. Uitg. 12⅝.

Bij trage affaire waren heden Holl. fondsen bijna onveranderd. — In vreemde effecten was de markt over het algemeen vast, bij eenigen omzet in Oostenrijksche.

5 pCts. N. Russ. bij *Stieglitz* 82½.

*Koers van het Geld:* Beleening 3, Prolong. 3; Disconto 3 pCt.

*Laatste Prijzen te 5 uur.* Integr. 63¾ a $\frac{13}{16}$; Spaansche 1¼ pCt. 18¾; Binnenl. 3 pCt. 30⅞; Metall. 5 pCt. 62⅜ a $\frac{7}{16}$.

## ADVERTENTIEN.

*** De COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT in de Provincie *GRONINGEN* herinnert bij deze, dat zij hare GEWONE VERGADERING houden zal op ZATURDAG den 15den September aanstaande, des morgens te 10 uur, in het OMMELANDERHUIS, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen TOEGELATEN TE WORDEN tot het **HEEL-, VERLOS- of ARTSENIJMENGKUNDIG EXAMEN**, alsmede tot dat van **DROOGIST**, zich ten minste VEERTIEN DAGEN vóór dien tijd, *schriftelijk*, en voorzien van de *behoorlijke bewijzen*, aan te melden bij den ondergeteekende, in de Heerestraat.

GRONINGEN, 10 Augustus 1855.

*De Provinciale Commissie voorn.,*
En in haren naam:
C. U. J. HUBER, *Secretaris.*

# NEÊRLANDS HEIL.

Ter vervulling der **vacature** in den **RAAD** dezer Gemeente veroorzaakt door het bedanken van Mr. A. MODDERMAN voor de op hem uitgebragte keuze, is in de Vergadering dezer KIESVEREENIGING van heden tot **KANDIDAAT** gekozen

## Mr. H. EDELINCK.

GRONINGEN, 13 Augustus 1855.

*Namens het Bestuur:*
A. OUDEMAN, *Voorzitter.*
D' AULNIS, *l. Secretaris.*

*** De COMMISSIE over de **NORMAALSCHOOL voor GYMNASTIE**, opgerigt door het Departement *Groningen* der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, berigt, dat zij de LESSEN in de GYMNASTIE zal doen aanvangen op MAANDAG den 20sten Augustus 1855, en dat de AANGIFTE, om daaraan deel te nemen, zal kunnen geschieden in het Schoollokaal, daartoe geopend dagelijks, behalve des Zondags, des voormiddags van 9—11 uur. Zullende de leertijd gerekend worden in te gaan op den 1sten September daaraanvolgende.

*Namens de Commissie:*
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

# SOCIETEIT *AMICITIA*.

H.H. LEDEN worden tegen **Woensdag den 15den Augustus e.k.**, 's avonds te 8 uur, opgeroepen, ten einde te **stemmen** over een **voorstel** der DIRECTIE, waarvan aanplakking is geschied op 't Lokaal.

B. PH. EBBINGE, *Secretaris.*

# PROGRAMMA

## der Feestviering van den

### *Gedenkdag der Verlossing van Groningen in 1672, op den 28sten Augustus 1855.*

De **COMMISSIE** voor de **Feestviering op den 28sten Augustus** aanstaande, heeft het genoegen de Ingezetenen van *Groningen* omtrent den afloop van het Feest het volgende PROGRAMMA mede te deelen.

Dewijl de Stedelijke Regering welwillend heeft vergund door het spelen van het Carillon en het uitsteken van Vlaggen de Feestelijkheden te beginnen, worden de Ingezetenen en de Gezagvoerders van Schepen vriendelijk uitgenoodigd, door het uitsteken hunner Vlaggen te willen bijdragen om de Stad een feestelijk aanzien te geven.

Te 10 uur des morgens zal er een **MUZIJKFEEST** worden gehouden in de MARTINI-KERK, waarbij de Heer Dr. E. J. DIEST LORGION als redenaar zal optreden, en een talrijk Zangkoor eenige meerstemmige Liederen en het korps Hoornblazers eenige Muzijkstukken zal uitvoeren. Het geheel vernieuwde Orgel zal daarbij tevens gewigtige diensten bewijzen.

Om 11 uur heeft voor de Societeit *de Eendragt* de KEURING plaats van de PAARDEN, voor de HARDDRAVERIJ aangegeven, terwijl de **HARDDRAVERIJ** zelve zal aanvangen des namiddags te 2 uur op den Korreweg buiten de Ebbingepoort. De prijs voor deze Harddraverij zal bestaan in een' briljanten *Zilveren Schenkketel en Komfoor* van aanzienlijke waarde, en de premie in een fraai *Zilveren Inktstel.*

Des middags van 12 tot 1 uur zal er **MUZIJK** op de GROOTE MARKT worden gegeven.

Des avonds te half 7 **REPRESENTATIE** in den SCHOUWBURG van drie tot het Feest in betrekking staande TOONEELSTUKKEN.

De toegang tot den Schouwburg zal voor eenigen *gratis* zijn, terwijl de prijzen der plaatsen zijn bepaald voor de Loges *f* **1—00**, voor den tweeden rang (Parterre) **50 Cent** en voor den derden rang op **25 Cent.**

Des avonds te 10 uur zal er een **schitterend VUURWERK** worden afgestoken, vervaardigd door den Heer VAN DER BRUG, te *Amsterdam.*

't Is der COMMISSIE vergund hier tevens te kunnen vermelden, dat er des avonds **MUZIJK** zal zijn in de SOCIETEIT *de Harmonie.*

De **Bewijzen van Toegang** voor de KERK en de HARDDRAVERIJ worden den Inteekenaren *gratis* ter hand gesteld, met bijvoeging van eene korte opgave van den afloop der feestelijkheden.

Voorts zijn de **Bewijzen van Toegang** voor de KERK **à 25 Cent** te verkrijgen ten KANTORE van de PROVINCIALE GRONINGER COURANTDRUKKERIJ, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BONTEKOE en bij de DEUREN van het KERKGEBOUW. Het afzonderlijk gedrukt PROGRAMMA van het MUZIJKFEEST wordt in de Kerk den belanghebbenden aangeboden.

De **Toegangkaartjes voor het Land** bij de HARDDRAVERIJ, **à 25 Cent**, zijn mede te bekomen ten KANTORE van de PROV. GRONINGER COURANT, bij Mejufvrouw de Wedw. BONTEKOE, als ook bij het Land zelf.

*De Commissie belast met de regeling der Feestviering:*
H. WOLTHERS, *Voorzitter.*
P. W. VAN HEMMINGEN BOSCH.
A. VAN CALCAR.
P. HOFSTEDE DE GROOT.
H. LUNSINGH.
J. MEIJER, *Penningmeester.*
I. L. SCHAAP.
U. G. SCHILTHUIS.
J. J. SORMANI.
H. J. TRIP.
F. DE WITT.
J. SURINGA, *Secretaris.*

# HARDDRAVERIJ

## te *GRONINGEN*,

op **Dingsdag den 28sten Augustus 1855**, bij gelegenheid van het **Feest** ter gedachtenis **van het Ontzet dier Stad in het jaar 1672.**

Tot PRIJS: **Een briljante ZILVEREN SCHENKKETEL met DITO KOMFOOR:**

Tot PREMIE: **Een net bewerkt ZILVEREN INKTSTEL.**

De tijd der Aangifte en Keuring der Paarden zal nader worden bekend gemaakt.

Des avonds zal op de GROOTE MARKT een **VUURWERK** worden afgestoken.

## HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

**J. T. DE VRIES**, van *Winschoten*,
met
**M. U. EDEMA**, van *Nieuwolda.*

WINSCHOTEN, 9 Augustus 1855.

*** Getrouwd te *Groningen*, 11 Augustus 1855:

*Mr.* **HORA ALBARDA**,
van *Leeuwarden*,
met
**T. B. HOMAN.**

*Eenige kennisgeving.*

*** Getrouwd:

**H. J. SLUIS**
met
**G. MULDER.**

GRONINGEN, 11 Augustus 1855.

*** GRONINGEN, 12 Augustus 1855. Bevallen van eenen dooden ZOON GRIETJE JANS KORTRIJK, geliefde Echtgenoot van

**T. VAN HOOTEN**,
*Behang-, Garen- en Lint-Affaire.*

*Eenige kennisgeving.*

*** DELFZIJL, 12 Augustus 1855. Heden beviel van eene *DOCHTER* H. H. SISSINGH-BRAKKE.

*Eenige kennisgeving.*

*** Het behaagde God, heden uit mijne liefdearmen weg te nemen mijne geliefde Echtgenoot, MONJE EWOLTS SMIT, in den nog jeugdigen leeftijd van 29 jaren, na eene echtvereeniging van bijna zes jaren, mij nalatende drie Kinderen, te jong om het verlies hunner Moeder te beseffen.

GRONINGEN, 11 Augustus 1855.

**A. B. BROUWER.**

# Aanbesteding.

Onder nadere approbatie, zal door **KERKVOOGDEN** der Hervormde Gemeente te ***HOOGEZAND***, op den 20sten Augustus eerstkomende, des namiddags te drie uur, in het GEMEENTEHUIS te *Hoogezand*, bij enkele Inschrijving publiek worden AANBESTEED:

**Het gedeeltelijk AFBREKEN en weder om OPBOUWEN van den TOREN aldaar, met bijlevering van de daartoe benoodigde MATERIALEN.**

Waarvan het BESTEK van af heden in genoemd GEMEENTEHUIS ter lezing zal voorliggen; terwijl de aanwijzing in loco zal plaats hebben op den dag der Aanbesteding, des namiddags te twee uur.

HOOGEZAND, 10 Augustus 1855.

*Namens de Kerkvoogden voornoemd:*
J. GORDON SPANDAW,
*Secretaris.*

# PLEIZIERVAART NAAR NORDERNEY,

per STOOMBOOT ***KRONPRINZ VON HANNOVER***, met **MUZIJK**, onder directie van den Heer BORNGEN.

ZATURDAG den 18den Augustus Afvaart van *DELFZIJL*, 12 uur 's middags.

Van *NORDERNEY* terug MAANDAG den 20sten Augustus, 12 uur 's middags.

PRIJS, met inbegrip van de MUZIJK, voor heen en terug, ***f* 3—60 de Persoon.**

KAARTEN worden afgegeven bij den ondergeteekende.

*De Agent:*
K. HAZENHOEK.

# VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

**Wekelijksche STOOM- en SCHEEPSGELEGENHEID** van hier naar ***NOORD- en ZUID-AMERIKA.*** Nadere Informatiën zijn te bekomen bij den ondergeteekende.

ROTTERDAM, 23 Maart 1855.

JAN JACOB DEUTZ,
Boompjes, wijk 1 no. 62.

**P.S. Attesten van tevredenheid**, onderteekend door een honderdtal Landverhuizers, ten mijnen KANTORE van *Warfhuizen*, Provincie *Groningen*, vertrokken, liggen bij mij ter inzage, waarvan op verlangen gratis afschrift ingezonden wordt.

*** Ten overstaan van Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zullen, op DONDERDAG den 16den Augustus 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van 4 B., 86 R., 80 E. LAND, gelegen te *Uithuizen*, bij de Weduwe H. J. VAN VEEN onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 48—00.

II. De EIGENDOM van 4 B., 66 R., 70 E. LAND, gelegen te *Faan*, bij H. E. PLOEG en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 12—00.

III. De EIGENDOM van 1 B., 96 R., 80 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij W. J. OUSEMA en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 28—00.

IV. De EIGENDOM van 3 B., 46 R., 40 E. LAND, gelegen te *Uithuizen*, bij C. D. NANNINGA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 24—00.

V. De EIGENDOM van 6 B., 45 R., 70 E. LAND, gelegen te *Oldkerk*, bij MENTE WILKENS BEUKEMA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 36—00.

VI. De EIGENDOM van 5 B., 87 R., 30 E. LAND, gelegen te *Faan*, bij J. H. WIJMA en Vr. in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 7—50.

VII. De EIGENDOM van 2 B., 80 R. LAND; gelegen te *Pieterburen*, bij J. L. RIENKS en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 20—00.

VIII. De EIGENDOM van 1 B., 21 R., 90 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij H. J. PERDOK en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 21—00.

IX. De EIGENDOM van 1 B., 43 R., 40 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij P. J. BOER onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 21—00.

X. De EIGENDOM van 1 B., 18 R., 10 E. LAND, gelegen in *den Andel*, bij de Weduwe K. G. DANHOF onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 16—00.

XI. De EIGENDOM van 81 R., 10 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij H. J. PERDOK onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 12—00.

XII. De EIGENDOM van 23 R., 90 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij de Wed. P. J. KOSTER onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 10—00.

XIII. De EIGENDOM van 8 R., 67 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij P. J. VAN DIJKEN en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 4—00.

XIV. De EIGENDOM van 20 R., 40 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, onder beklemming in gebruik bij A. R. HOFFIUS en Vr., voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 4—00.

XV. De EIGENDOM van 72 R., 30 E. LAND, gelegen in *den Andel*, bij P. D. DIJKEMA en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 10—00.

De Titels en Conditiën zullen ten Huize van Verkoop ter lezing liggen op DINGSDAG e.k., van des morgens elf tot des avonds zes uur, alsmede ten dage van Verkoop van af 4 uur.

*Mr.* R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, op MAANDAG den 20sten Augustus 1855, des namiddags te 2 uur, ten Huize van E. BOLT, bij de *Eekwerderklap*, te *Wirdum*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOERENBEHUIZING en SCHUUR**, kleine SCHUUR en STOOKHUT, ***DE PAPENBORG***, met de VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 5 B., 10 R., 50 Ellen *Land*, vaste huur *f* 17—00, staande en gelegen onder *Wirdum.*

II. IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 68 R., 80 Ellen *Land*, huur doende *f* 6—00, gelegen onder *Tjamsweer.*

III. De VASTE BEKLEMMING van 4 B., 42 R., 20 Ellen *Land*, gelegen onder *Tjamsweer*, huur doende *f* 12—00.

IV. IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 7 R., 50 Ellen *Land*, gelegen onder *Tjamsweer*, aan de Garreweerster Laan, zullende huur doen *f* 6—00.

V. IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 24 R. *Land*, gelegen onder *Tjamsweer*, zullende huur doen *f* 11—00.

VI. De BEKLEMMING van 3 B., 66 R. *Land*, gelegen onder *Wirdum*, aan het Eekwerdermaar, doende tot huur *f* 12—00.

VII. IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 44 R., 80 Ellen *Land*, gelegen onder *Hellum*, kunnende behuisd worden, zullende tot huur doen *f* 11—00.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Schårmer*, gedenkt, op WOENSDAG den 22sten Augustus 1855, des namiddags te 3 uur, ten Huize van W. E. BOSMA, te *Schildwolde*, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene **BOERENBEHUIZING en SCHUUR**, geteekend let. C, no. 183, met de VASTE BEKLEMMING van 106 B., 29 R., 10 E. *Bouw- en Groenland*, aan beide zijden van den Weg te *Schildwolde* gelegen, de ***KLOOSTERPLAATS*** genaamd, doende jaarlijks tot vaste huur 100 Gl., wordende bij de KINDEREN van wijlen GEERTJE TJAARTS SCHELTENS, laatst Weduwe A. J. HUISMAN, bezeten.

De Conditiën van Verkoop zullen drie dagen vóór den Verkoop ten Huize van Verkoop ter lezing liggen en nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van

Mr. J. D. TRESLING.

**VERKOOPING VAN EENE**

# aanzienlijke partij LAND,

IN DE GEMEENTE

## *HAARLEMMERMEER.*

De Notaris Mr. **P. HABÉ**, JUNIOR, te *Haarlem*, zal, ten verzoeke van den WelEdel Geboren Heer J. J. VAN VOORST, **in de maand September 1855** (dag, uur en plaats nader op te geven) in openbare veiling brengen: **Ruim 642 Bunders LAND, in de Gemeente *Haarlemmermeer***, alle in volle kultuur, gelegen in de **Afdeeling *Vijfhuizen*, Sectie B, no. 1 tot en met 15; Sectie C, no. 5 en 6; Sectie D, no. 1 tot en met 7; no. 12 en 18** en **Sectie E, no. 1 tot en met 6.**

Er zal in tijds CATALOGUS, houdende de omschrijving der perceelen en de Voorwaarden der Veiling, worden gedrukt en verkrijgbaar gesteld. Nadere informatiën bij den Notaris voornoemd.

Eene **GEMEUBELEERDE** of **ONGEMEUBELEERDE KAMER TE HUUR.** Adres aan het BUREAU van dit BLAD.

**BIJ TOEVAL**

# UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **TREKSCHUIT** of eene **HALVE**, varende van *Groningen* op *Stroobos*, met het **AANDEEL** van de **BARGE** en de **LANDERIJEN** en **BEHUIZINGEN.** Hierover kan ⅔ van den koopschat blijven staan. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

# PIANINO'S

uit de beste buitenlandsche Fabrijken, waarvoor **vierjaren gegarandeerd wordt**, te bekomen bij

MAURICE HAGEMAN.

GRONINGEN, Guldenstraat, lett. K, no. 3.

Zondag, gaande van de **Ebbinge-** naar de **Folkingestraat**, is er **verloren** een **ZAKDOEK** met **KANT.** Die hem gevonden heeft, wordt vriendelijk verzocht, hem te bezorgen aan het BUREAU dezer COURANT; zullende goed beloond worden.

Eene **ONGEHUWDE DAME** verlangt, tegen November e.k., **twee ONGEMEUBELDE KAMERS** of eene **WOONKAMER** en een **SLAAPVERTREKJE** met **BEDIENING**, in het midden der Stad. Te bevragen, onder de letter R, bij den Heer R. J. SCHIERBEEK, Boekhandelaar in de Guldenstraat.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.